I.

(Zakonodavni akti)

UREDBE

UREDBA (EU) 2022/858 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 30. svibnja 2022.

o pilot-režimu za tržišne infrastrukture temeljene na tehnologiji distribuiranog zapisa i o izmjeni uredaba (EU) br. 600/2014 i (EU) br. 909/2014 te Direktive 2014/65/EU

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke ([1]),

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ([2]),

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ([3]),

budući da:

(1) Važno je osigurati da zakonodavstvo Unije o financijskim uslugama bude prikladno za digitalno doba i da doprinese gospodarstvu otpornom na buduće promjene koje je u interesu građana, među ostalim omogućivanjem upotrebe inovativnih tehnologija. Istraživanje, razvoj i promicanje prihvaćanja transformativnih tehnologija u financijskom sektoru, uključujući prihvaćanje tehnologije distribuiranog zapisa („DLT”), od interesa je za politiku Unije. Kriptoimovina jedna je od glavnih primjena tehnologije distribuiranog zapisa u financijskom sektoru.

(2) Većina kriptoimovine nije obuhvaćena područjem primjene zakonodavstva Unije o financijskim uslugama i postavlja izazove, među ostalim kad je riječ o zaštiti ulagatelja, integritetu tržišta, potrošnji energije i financijskoj stabilnosti. Zbog toga takva kriptoimovina zahtijeva poseban regulatorni okvir na razini Unije. S druge strane, postoji kriptoimovina koja se smatra financijskim instrumentima u smislu Direktive 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([4]). U mjeri u kojoj se kriptoimovina smatra financijskim instrumentom iz te direktive, na izdavatelje takve

([1]) SL C 244, 22.6.2021., str. 4.
([2]) SL C 155, 30.4.2021., str. 31.
([3]) Stajalište Europskog parlamenta od 24. ožujka 2022. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 12. travnja 2022.
([4]) Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištu financijskih instrumenata i izmjeni Direktive 2002/92/EZ i Direktive 2011/61/EU (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.).

kriptoimovine i na trgovačka društva koja provode aktivnosti povezane s takvom kriptoimovinom moguće je primjenjivati cjelovit skup zakonodavstva Unije o financijskim uslugama, uključujući uredbe (EU) br. 236/2012 ([5]), (EU) br. 596/2014 ([6]), (EU) br. 909/2014 ([7]) i (EU) 2017/1129 ([8]) te direktive 98/26/EZ ([9]) i 2013/50/EU ([10]).

(3) Od takozvane tokenizacije financijskih instrumenata, odnosno digitalnog prikaza financijskih instrumenata u okviru distribuiranih zapisa ili izdavanja tradicionalnih kategorija imovine u tokeniziranom obliku radi omogućivanja njihova izdavanja, pohrane i prijenosa u okviru distribuiranog zapisa, očekuje se otvaranje prilika za povećanje učinkovitosti procesa trgovanja i procesa poslije trgovanja. Međutim, s obzirom na to da temeljni kompromisi koji uključuju kreditni rizik i likvidnost ostaju u tokeniziranom svijetu, uspjeh sustava utemeljenih na tokenima ovisit će o tome koliko će dobro komunicirati s tradicionalnim sustavima utemeljenima na računima, barem u prijelaznom razdoblju.

(4) Zakonodavstvo Unije o financijskim uslugama ne predviđa tehnologiju distribuiranog zapisa ni kriptoimovinu te sadržava odredbe koje mogu isključiti ili ograničiti upotrebu tehnologije distribuiranog zapisa pri izdavanju, trgovanju i namiri kriptoimovine koja se smatra financijskim instrumentima. Trenutačno je vidljiv i nedostatak odobrenih infrastruktura financijskog tržišta koje upotrebljavaju tehnologiju distribuiranog zapisa za pružanje usluga trgovanja ili namire, ili kombinacije tih usluga, za kriptoimovinu koja se smatra financijskim instrumentima. Razvoj sekundarnog tržišta za takvu kriptoimovinu mogao bi donijeti višestruke koristi, kao što su veća učinkovitost, transparentnost i tržišno natjecanje u odnosu na aktivnosti trgovanja i namire.

(5) Istodobno su prisutne i regulatorne praznine zbog pravnih, tehnoloških i operativnih posebnosti povezanih s upotrebom tehnologije distribuiranog zapisa i kriptoimovinom koja se smatra financijskim instrumentima. Na primjer, na protokole i „pametne ugovore" na kojima se temelji kriptoimovina koja se smatra financijskim instrumentima ne primjenjuju se zahtjevi u pogledu transparentnosti, pouzdanosti i sigurnosti. Temeljna tehnologija mogla bi stvoriti i neke nove oblike rizika koji postojećim pravilima nisu riješeni na odgovarajući način. Za potrebe trgovanja kriptoimovinom koja se smatra financijskim instrumentima te s njom povezanih usluga i aktivnosti poslije trgovanja u Uniji izrađeno je više projekata, ali malo ih je u funkciji, a oni koji jesu u funkciji ograničenog su opsega. Nadalje, kako je istaknula savjetodavna skupina Europske središnje banke (ESB) za tržišne infrastrukture za vrijednosne papire i kolaterale te njezina Savjetodavna skupina za tržišne infrastrukture za plaćanja, upotreba tehnologije distribuiranog zapisa podrazumijevala bi izazove slične onima s kojima se suočava konvencionalna tehnologija, kao što su problemi fragmentacije i interoperabilnosti, te bi mogla stvoriti i nove probleme, na primjer u pogledu pravne valjanosti tokenâ. Imajući u vidu ograničeno iskustvo u trgovanju kriptoimovinom koja se smatra financijskim instrumentima i s njom povezanih usluga i aktivnosti poslije trgovanja, u ovom je trenutku preuranjeno znatno mijenjati propise Unije o financijskim uslugama u cilju pune primjene takve kriptoimovine i njezine osnovne tehnologije. Istodobno je uspostava infrastrukture financijskog tržišta za kriptoimovinu koja se smatra financijskim instrumentima trenutačno ograničena zahtjevima ugrađenima u zakonodavstvo Unije o financijskim uslugama koji nisu posve prilagođeni kriptoimovini koja se smatra financijskim instrumentima ni upotrebi tehnologije distribuiranog zapisa. Na primjer, platforme za trgovanje kriptoimovinom u pravilu daju malim ulagateljima izravan pristup, dok tradicionalna mjesta trgovanja obično malim ulagateljima omogućuju pristup samo preko financijskih posrednika.

([5]) Uredba (EU) br. 236/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o kratkoj prodaji i određenim aspektima kreditnih izvedenica na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza (SL L 86, 24.3.2012., str. 1.).

([6]) Uredba (EU) br. 596/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o zlouporabi tržišta (Uredba o zlouporabi tržišta) te stavljanju izvan snage Direktive 2003/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i direktiva Komisije 2003/124/EZ, 2003/125/EZ i 2004/72/EZ (SL L 173, 12.6.2014., str. 1.).

([7]) Uredba (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o poboljšanju namire vrijednosnih papira u Europskoj uniji i o središnjim depozitorijima vrijednosnih papira te izmjeni direktiva 98/26/EZ i 2014/65/EU te Uredbe (EU) br. 236/2012 (SL L 257, 28.8.2014., str. 1.).

([8]) Uredba (EU) 2017/1129 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2017. o prospektu koji je potrebno objaviti prilikom javne ponude vrijednosnih papira ili prilikom uvrštavanja za trgovanje na uređenom tržištu te stavljanju izvan snage Direktive 2003/71/EZ (SL L 168, 30.6.2017., str. 12.).

([9]) Direktiva 98/26/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. svibnja 1998. o konačnosti namire u platnim sustavima i sustavima za namiru vrijednosnih papira (SL L 166, 11.6.1998., str. 45.).

([10]) Direktiva 2013/50/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2013. o izmjenama Direktive 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o usklađivanju zahtjeva za transparentnošću u vezi s informacijama o izdavateljima čiji su vrijednosni papiri uvršteni za trgovanje na uređenom tržištu, Direktive 2003/71/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o prospektu koji je potrebno objaviti prilikom javne ponude vrijednosnih papira ili prilikom uvrštavanja u trgovanje i Direktive Komisije 2007/14/EZ o utvrđivanju detaljnih pravila za provedbu određenih odredbi Direktive 2004/109/EZ (SL L 294, 6.11.2013., str. 13.).

(6) Kako bi se omogućio razvoj kriptoimovine koja se smatra financijskim instrumentima, kao i razvoj tehnologije distribuiranog zapisa te istodobno zadržala visoka razina zaštite ulagatelja, integriteta tržišta, financijske stabilnosti i transparentnosti te izbjegla regulatorna arbitraža i regulatorni nedostatci, bilo bi korisno uspostaviti pilot-režim za tržišne infrastrukture utemeljene na tehnologiji distribuiranog zapisa radi testiranja takvih tržišnih infrastruktura DLT („pilot-režim”). Pilot-režim trebao bi određenim tržišnim infrastrukturama DLT-a omogućiti privremena izuzeća od određenih konkretnih zahtjeva zakonodavstva Unije o financijskim uslugama koji bi u protivnom mogli spriječili operatere u razvoju rješenja za trgovanje kriptoimovinom koja se smatra financijskim instrumentima i namiru transakcija takvom kriptoimovinom bez slabljenja postojećih zahtjeva ili zaštitnih mjera koji se primjenjuju na tradicionalne tržišne infrastrukture. Tržišne infrastrukture DLT i njihovi operateri trebali bi imati uspostavljene odgovarajuće zaštitne mehanizme povezane s upotrebom tehnologije distribuiranog zapisa kako bi se osigurala učinkovita zaštita ulagatelja, uključujući jasno definirane lance odgovornosti prema klijentima za sve gubitke prouzročene operativnim propustima. Pilot-režim trebao bi također omogućiti europskom nadzornom tijelu (Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala) uspostavljenom Uredbom (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća ([11]) (ESMA) i nadležnim tijelima da izvuku pouke iz pilot-režima i da steknu iskustva kad je riječ o prilikama i posebnim rizicima povezanima s kriptoimovinom koja se smatra financijskim instrumentima i njezinim osnovnim tehnologijama. Iskustvo stečeno pilot-režimom trebalo bi pomoći pri utvrđivanju mogućih praktičnih prijedloga za prikladni regulatorni okvir kako bi se provele ciljane prilagodbe prava Unije u pogledu usluga izdavanja, čuvanja i servisiranja imovine te trgovanja financijskim instrumentima u okviru DLT-a i njihove namire.

(7) Radi ostvarivanja ciljeva pilot-režima trebalo bi utvrditi novi status za tržišne infrastrukture DLT kako bi se osiguralo da Unija može imati vodeću ulogu u pogledu financijskih instrumenata u tokeniziranom obliku te kako bi se doprinijelo razvoju sekundarnog tržišta za takvu imovinu. Status tržišne infrastrukture DLT trebao bi biti neobvezan i ne bi smio sprečavati infrastrukture financijskih tržišta, kao što su mjesta trgovanja, središnji depozitoriji vrijednosnih papira (CSD-ovi) i središnje druge ugovorne strane, da razviju usluge i aktivnosti trgovanja te usluge i aktivnosti poslije trgovanja za kriptoimovinu koja se smatra financijskim instrumentima ili koja se temelji na tehnologiji distribuiranog zapisa u skladu s postojećim zakonodavstvom Unije o financijskim uslugama.

(8) Tržišne infrastrukture DLT trebalo bi uvrstiti za trgovanje ili evidentirati financijske instrumente DLT samo u okviru distribuiranog zapisa. Financijski instrumenti DLT trebali bi biti kriptoimovina koja se smatra financijskim instrumentima i koja se izdaje, prenosi i pohranjuje u okviru distribuiranog zapisa.

(9) Svrha je zakonodavstva Unije o financijskim uslugama biti neutralno u pogledu upotrebe bilo koje tehnologije u odnosu na neku drug. Stoga treba izbjegavati upućivanja na određenu vrstu tehnologije distribuiranog zapisa. Operateri tržišnih infrastruktura DLT trebali bi osigurati da mogu ispuniti sve primjenjive zahtjeve, bez obzira na korištenu tehnologiju.

(10) Pri primjeni ove Uredbe trebalo bi uzeti u obzir načela tehnološke neutralnosti, proporcionalnosti i jednakih uvjeta te načelo „ista aktivnost, isti rizici, ista pravila” kako bi se osiguralo da sudionici na tržištu imaju regulatorni prostor za inovacije, kako bi se očuvale vrijednosti transparentnosti, pravednosti, stabilnosti, zaštite ulagatelja, odgovornosti i integriteta tržišta te kako bi se osigurala zaštita privatnosti i osobnih podataka zajamčena člancima 7. i 8. Povelje Europske unije o temeljnim pravima.

(11) Pristup pilot-režimu ne bi trebao biti ograničen na postojeće operatere, već bi trebao biti otvoren i novim sudionicima. Subjekt koji nema odobrenje za rad na temelju Uredbe (EU) br. 909/2014 ili Direktive 2014/65/EU mogao bi podnijeti zahtjev za izdavanje tog odobrenja na temelju te uredbe ili direktive i, istodobno, za posebno odobrenje na temelju ove Uredbe. U takvim slučajevima nadležno tijelo ne bi smjelo procjenjivati ispunjava li takav subjekt zahtjeve iz Uredbe (EU) br. 909/2014 ili Direktive 2014/65/EU u pogledu kojih je zatraženo izuzeće na temelju ove Uredbe. Takvi subjekti trebali bi moći upravljati tržišnim infrastrukturama DLT samo u skladu s ovom Uredbom, a njihovo odobrenje za rad trebalo bi opozvati nakon isteka posebnog odobrenja, osim ako subjekti podnesu potpuni zahtjev za odobrenje na temelju Uredbe (EU) br. 909/2014 ili Direktive 2014/65/EU.

([11]) Uredba (EU) br. 1095/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. studenoga 2010. o osnivanju europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala), izmjeni Odluke br. 716/2009/EZ i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2009/77/EZ (SL L 331, 15.12.2010., str. 84.).

(12) Koncept tržišne infrastrukture DLT obuhvaća multilateralne trgovinske platforme DLT (MTP DLT), sustave za namiru DLT (SS DLT) i sustave za trgovanje i namiru DLT (TSS DLT). Tržišne infrastrukture DLT trebale bi moći surađivati s ostalim sudionicima na tržištu radi testiranja inovativnih rješenja koja se temelje na tehnologiji distribuiranog zapisa u raznim segmentima vrijednosnog lanca financijskih usluga.

(13) MTP DLT trebao bi biti multilateralna trgovinska platforma kojom upravlja investicijsko društvo ili tržišni operater koji ima odobrenje za rad na temelju Direktive 2014/65/EU i koji je dobio posebno odobrenje na temelju ove Uredbe. Kreditnoj instituciji koja ima odobrenje za rad na temelju Direktive 2013/36/EU, koja pruža investicijske usluge ili provodi investicijske aktivnosti, trebalo bi biti dopušteno upravljati MTP-om DLT samo kada ima odobrenje za rad kao investicijsko društvo ili tržišni operater na temelju Direktive 2014/65/EU. Na MTP DLT i njegove operatere trebali bi se primjenjivati svi zahtjevi koji se primjenjuju na multilateralne trgovinske platforme i njihove operatere na temelju Uredbe (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ([12]), Direktive 2014/65/EU ili bilo kojeg drugog primjenjivog zakonodavstva Unije o financijskim uslugama, osim za zahtjeve u pogledu kojih je nadležno tijelo dodijelilo izuzeće u skladu s ovom Uredbom.

(14) Upotrebom tehnologije distribuiranog zapisa kojom se sve transakcije evidentiraju u distribuiranom zapisu može se ubrzati i kombinirati trgovanje i namiru na način da se odvijaju gotovo u stvarnom vremenu te se može omogućiti kombiniranje usluge i aktivnosti trgovanja te usluge i aktivnosti poslije trgovanja. Međutim, kombinacija aktivnosti trgovanja i aktivnosti poslije trgovanja u okviru jednog subjekta nije predviđena postojećim pravilima, bez obzira na tehnologiju koja se upotrebljava, zbog izbora politika povezanih sa specijalizacijom rizika i razdvajanja radi poticanja tržišnog natjecanja. Pilot-režim ne bi trebao biti presedan za opravdavanje temeljite reforme razdvajanja aktivnosti trgovanja i aktivnosti poslije trgovanja ni krajolika infrastruktura financijskog tržišta. Međutim, s obzirom na moguće koristi tehnologije distribuiranog zapisa u pogledu kombiniranja trgovanja i namire opravdano je u pilot-režimu predvidjeti namjensku tržišnu infrastrukturu DLT, odnosno TSS DLT, u okviru koje se kombiniraju aktivnosti koje obično provode multilateralne trgovinske platforme i sustavi za namiru vrijednosnih papira.

(15) TSS DLT trebao bi biti MTP DLT koji kombinira usluge koje pružaju MTP DLT i SS DLT te bi njime trebalo upravljati investicijsko društvo ili tržišni operater koji su dobili posebno odobrenje za upravljanje TSS-om DLT na temelju ove Uredbe, ili bi trebao biti SS DLT koji kombinira usluge koje pružaju MTP DLT i SS DLT te bi njime trebao upravljati CSD koji je dobio posebno odobrenje za upravljanje TSS-om DLT na temelju ove Uredbe. Kreditnoj instituciji koja ima odobrenje za rad na temelju Direktive 2013/36/EU, koja pruža investicijske usluge ili provodi investicijske aktivnosti, trebalo bi biti dopušteno upravljati TSS-om DLT samo kada ima odobrenje za rad kao investicijsko društvo ili tržišni operater na temelju Direktive 2014/65/EU. Investicijsko društvo ili tržišni operater koji upravljaju TSS-om DLT trebali bi podlijegati zahtjevima koji se primjenjuju na MTP DLT, a CSD koji upravlja TSS-om DLT trebao bi podlijegati zahtjevima koji se primjenjuju na SS DLT. Budući da bi TSS DLT investicijskom društvu ili tržišnom operateru omogućio i pružanje usluga namire, a CSD-u i pružanje usluga trgovanja, nužno je da investicijska društva ili tržišni operateri poštuju i zahtjeve koji se primjenjuju na SS DLT, a CSD-ovi i one zahtjeve koji se primjenjuju na MTP DLT. Budući da CSD-ovi pri pružanju investicijskih usluga ili obavljanju aktivnosti u skladu s Uredbom (EU) br. 909/2014 ne podliježu određenim zahtjevima u pogledu odobrenja za rad i određenim organizacijskim zahtjevima na temelju Direktive 2014/65/EU, primjereno je primijeniti sličan pristup u pilot-režimu za investicijska društva i za tržišne operatere te za CSD-ove koji upravljaju TSS-om DLT. Stoga bi investicijsko društvo ili tržišnog operatera koji upravlja TSS-om DLT trebalo izuzeti iz ograničenog skupa zahtjeva u pogledu odobrenja za rad i organizacijskih zahtjeva na temelju Uredbe (EU) br. 909/2014 jer će investicijsko društvo ili tržišni operater morati ispunjavati zahtjeve u pogledu odobrenja za rad i organizacijske zahtjeve na temelju Direktive 2014/65/EU. S druge strane, CSD koji upravlja TSS-om DLT trebao bi biti izuzet iz ograničenog skupa zahtjeva u pogledu odobrenja za rad i organizacijskih zahtjeva u skladu s Direktivom 2014/65/EU jer će CSD morati poštovati zahtjeve u pogledu odobrenja za rad i organizacijske zahtjeve na temelju Uredbe (EU) br. 909/2014. Takva izuzeća trebala bi biti privremena i ne bi se trebala primjenjivati na tržišnu infrastrukturu DLT koja posluje izvan pilot-režima. ESMA bi trebala moći procijeniti tehničke standarde za vođenje evidencije i operativne rizike donesene na temelju Uredbe (EU) br. 909/2014 kako bi se osiguralo da se razmjerno primjenjuju na investicijska društva ili tržišne operatere koji upravljaju TSS-om DLT.

(16) Operateri TSS-ova DLT trebali bi moći zatražiti ista izuzeća koja su na raspolaganju operaterima MTP-ova DLT i SS-ova DLT pod uvjetom da poštuju uvjete povezane s izuzećima i s kompenzacijskim mjerama koje su odredila nadležna tijela. Na izuzeća dostupna TSS-ovima DLT te uvjete povezane s tim izuzećima i na kompenzacijske mjere trebala bi se primjenjivati slična razmatranja onima koja se primjenjuju na MTP-ove DLT i SS-ove DLT.

([12]) Uredba (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata i izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 173, 12.6.2014., str. 84.).

(17) Kako bi se osigurala dodatna fleksibilnost pri primjeni određenih zahtjeva iz Uredbe (EU) br. 909/2014 na investicijska društva ili tržišne operatere koji upravljaju TSS-om DLT, te pritom osigurali jednaki uvjeti za CSD-ove koji pružaju usluge namire u okviru pilot-režima, određena izuzeća od zahtjeva te uredbe u pogledu mjera za sprečavanje i rješavanje neuspjelih namira, zahtjeva za sudjelovanje i transparentnost te zahtjeva za upotrebom određenih komunikacijskih postupaka sa sudionicima i ostalim tržišnim infrastrukturama trebala bi biti dostupna CSD-ovima koji upravljaju SS-om DLT ili TSS-om DLT te investicijskim društvima ili tržišnim operaterima koji upravljaju TSS-om DLT. Ta bi izuzeća trebala podlijegati uvjetima koji su povezani s njima, uključujući određene minimalne zahtjeve, te kompenzacijskim mjerama koje je odredilo nadležno tijelo a kako bi se ispunili ciljevi odredaba Uredbe (EU) br. 909/2014 u pogledu kojih se traži izuzeće ili kako bi se očuvala zaštita ulagatelja, integritet tržišta ili financijska stabilnost. Operater TSS-a DLT trebao bi dokazati da je zatraženo izuzeće razmjerno i opravdano upotrebom tehnologije distribuiranog zapisa.

(18) SS DLT trebao bi biti sustav za namiru kojim upravlja CSD s odobrenjem za rad na temelju Uredbe (EU) br. 909/2014 koji je dobio posebno odobrenje za upravljanjem SS-om DLT na temelju ove Uredbe. SS DLT i CSD koji njime upravlja trebao bi podlijegati svim relevantnim zahtjevima na temelju Uredbe (EU) br. 909/2014 i svom ostalom primjenjivom zakonodavstvu Unije o financijskim uslugama, osim zahtjevima u pogledu kojih je odobreno izuzeće u skladu s ovom Uredbom.

(19) Ako ESB i nacionalne središnje banke ili druge institucije kojima upravljaju države članice i koje obavljaju slične funkcije, ili druga javna tijela zadužena za upravljanje javnim dugom u Uniji ili uključena u upravljanje, upravljaju SS-om DLT, ne bi smjeli biti obvezni tražiti posebno odobrenje od nadležnog tijela da bi dobili izuzeće na temelju ove Uredbe jer takvi subjekti ne trebaju izvješćivati nadležna tijela niti trebaju biti usklađeni s njihovim nalozima te podliježu ograničenom skupu zahtjeva na temelju Uredbe (EU) br. 909/2014.

(20) Stvaranje pilot-režima ne bi trebalo dovesti u pitanje zadaće i odgovornosti ESB-a ni nacionalnih središnjih banaka u Europskom sustavu središnjih banaka utvrđenom u Ugovoru o funkcioniranju Europske unije i Protokolu br. 4 o Statutu Europskog sustava središnjih banaka i Europske središnje banke, kako bi se promicalo neometano funkcioniranje platnih sustava te osigurali učinkoviti i pouzdani klirinški i platni sustavi unutar Unije i s trećim zemljama.

(21) Dodjela nadzornih odgovornosti predviđena ovom Uredbom opravdana je posebnim značajkama i rizicima pilot-režima. Stoga nadzornu strukturu pilot-režima ne bi trebalo smatrati presedanom ni za jedan budući zakonodavni akt Unije o financijskim uslugama.

(22) Operateri tržišnih infrastruktura DLT trebali bi biti odgovorni u slučaju gubitka sredstava, kolaterala ili financijskog instrumenta DLT. Odgovornost operatera tržišne infrastrukture DLT trebala bi biti ograničena na tržišnu vrijednost izgubljene imovine kakva je bila u trenutku kada je došlo do gubitka. Operater tržišne infrastrukture DLT ne bi smio biti odgovoran za događaje koji se ne mogu pripisati operateru, a osobito za one događaje za koje operater dokaže da su se dogodili neovisno o njegovu poslovanju, uključujući probleme koji proizlaze iz nekog vanjskog događaja koji je izvan njegove razumne kontrole.

(23) Kako bi se omogućile inovacije i eksperimentiranje u dobrom regulatornom okružju uz istodobno očuvanje zaštite ulagatelja, integriteta tržišta i financijske stabilnosti, vrste financijskih instrumenata uvrštenih za trgovanje ili evidentiranih u tržišnoj infrastrukturi DLT trebale bi biti ograničene na dionice, obveznice i udjele u subjektima za zajednička ulaganja na koje se primjenjuje izuzeće samo za izvršenje na temelju Direktive 2014/65/EU. Ovom bi se Uredbom trebali utvrditi vrijednosni pragovi koji bi se u određenim situacijama mogli sniziti. Konkretno, radi izbjegavanja nastanka bilo kakvog rizika za financijsku stabilnost ukupna tržišna vrijednost financijskih instrumenata DLT uvrštenih za trgovanje ili evidentiranih u tržišnoj infrastrukturi DLT trebala bi biti ograničena.

(24) Kako bi se napredovalo prema jednakim uvjetima za financijske instrumente uvrštene za trgovanje na tradicionalnim mjestima trgovanja u smislu Direktive 2014/65/EU i osigurala visoka razina zaštite ulagatelja, integriteta tržišta i financijske stabilnosti, financijski instrumenti DLT uvršteni za trgovanje na MTP-u DLT ili na TSS-u DLT trebali bi podlijegati odredbama Uredbe (EU) br. 596/2014 kojima se zabranjuje zlouporaba tržišta.

(25) Nadležnim tijelima trebalo bi biti dopušteno da operateru MTP-a DLT na njegov zahtjev dodijele jedno privremeno izuzeće ili više njih ako on ispunjava uvjete povezane s tim izuzećima te dodatne zahtjeve utvrđene ovom Uredbom kako bi se odgovorilo na nove oblike rizika koji nastaju upotrebom tehnologije distribuiranog zapisa. Operater MTP-a DLT trebao bi postupati i u skladu sa svim kompenzacijskim mjerama koje odredi nadležno tijelo kako bi se ostvarili ciljevi odredbe za koju je zatraženo izuzeće ili kako bi se očuvala zaštita ulagatelja, integritet tržišta ili financijska stabilnost.

(26) Nadležnim tijelima trebalo bi biti dopušteno da operateru MTP-a DLT na njegov zahtjev dodijele izuzeće od obveze posredovanja na temelju Direktive 2014/65/EU. Tradicionalnim multilateralnim trgovinskim platformama trenutačno je dopušteno da primaju kao članove ili sudionike samo investicijska društva, kreditne institucije i druge osobe koje imaju dovoljnu razinu sposobnosti za trgovanje i osposobljenosti te koje imaju odgovarajuće organizacijske aranžmane i resurse. S druge strane, brojne platforme za trgovanje kriptoimovinom nude pristup bez posrednika i izravan pristup malim ulagateljima. U skladu s tim, jedna od mogućih regulatornih prepreka razvoju multilateralnih trgovinskih platformi za financijske instrumente DLT mogla bi biti obveza posredovanja utvrđena Direktivom 2014/65/EU. Nadležnom tijelu trebalo bi stoga biti dopušteno da operateru MTP-a DLT dodijeli privremeno izuzeće od te obveze posredovanja kako bi se malim ulagateljima omogućio izravan pristup te kako bi im se omogućilo trgovanje za vlastiti račun, pod uvjetom da su uspostavljene odgovarajuće zaštitne mjere u pogledu zaštite ulagatelja, da takvi mali ulagatelji ispunjavaju određene uvjete te da takav operater poštuje sve moguće dodatne mjere za zaštitu ulagatelja koje odredi nadležno tijelo. Male ulagatelje koji imaju izravan pristup MTP-u DLT kao članovi ili sudionici na temelju izuzeća od obveze posredovanja ne bi trebalo smatrati investicijskim društvima u smislu Direktive 2014/65/EU samo zato što su članovi ili sudionici MTP-a DLT.

(27) Nadležnim tijelima trebalo bi biti dopušteno da operaterima MTP-a DLT dodijele izuzeće od zahtjeva za izvješćivanje o transakcijama na temelju Uredbe (EU) br. 600/2014, pod uvjetom da MTP DLT ispunjava određene uvjete.

(28) Da bi operater MTP-a DLT na temelju ove Uredbom bio prihvatljiv za izuzeće, trebao bi dokazati da je zatraženo izuzeće razmjerno i ograničeno na upotrebu tehnologije distribuiranog zapisa kako je to opisano u njegovu poslovnom planu te da je zatraženo izuzeće ograničeno na MTP DLT i da njime nije obuhvaćena nijedna druga multilateralna trgovinska platforma kojom upravlja isto investicijsko društvo ili tržišni operater.

(29) Nadležnim tijelima trebalo bi biti dopušteno, na zahtjev CSD-a koji upravlja SS-om DLT, dodijeliti jedno privremeno izuzeće ili više njih ako ispunjava uvjete povezane s tim izuzećima kao i dodatne zahtjeve utvrđene ovom Uredbom kako bi se odgovorilo na nove oblike rizika koji nastaju upotrebom tehnologije distribuiranog zapisa. CSD koji upravlja SS-om DLT trebao bi postupati i u skladu sa svim kompenzacijskim mjerama koje zahtijeva nadležno tijelo kako bi se ostvarili ciljevi odredbe za koju je zatraženo izuzeće ili kako bi se očuvala zaštita ulagatelja, integritet tržišta ili financijska stabilnost.

(30) Trebalo bi biti dopušteno izuzeti CSD-ove koji upravljaju SS-om DLT od određenih odredaba Uredbe (EU) br. 909/2014 koje bi mogle biti regulatorna prepreka razvoju SS-ova DLT. Izuzeća bi, na primjer, trebala biti moguća u mjeri u kojoj se pravila te uredbe koja su primjenjiva na CSD-ove, a koja upućuju na pojmove „nematerijalizirani oblik”, „račun vrijednosnih papira” ili „nalozi za prijenos”, ne primjenjuju na CSD-ove koji upravljaju SS-om DLT, uz izuzetak zahtjeva za poveznice CSD-a koji bi se trebali primjenjivati *mutatis mutandis*. U odnosu na pojam „račun vrijednosnih papira”, izuzeće bi obuhvaćalo i pravila o evidentiranju vrijednosnih papira, integritetu izdanja i odvajanju računa. Budući da CSD-ovi upravljaju sustavima za namiru vrijednosnih papira odobravanjem i terećenjem računa vrijednosnih papira svojih sudionika, računi vrijednosnih papira s dvostrukim ili višestrukim knjigovodstvom ne moraju uvijek biti izvedivi u SS-u DLT. Zbog toga bi izuzeće od pravila Uredbe (EU) br. 909/2014 koja se odnose na pojam „nematerijalizirani oblik” trebalo biti moguće i za CSD koji upravlja SS-om DLT ako je takvo izuzeće potrebno za omogućavanje evidentiranja financijskih instrumenata DLT u okviru distribuiranog zapisa. Međutim, CSD koji upravlja SS-om DLT i dalje bi trebao osiguravati integritet izdanja financijskih instrumenata DLT u okviru distribuiranog zapisa i odvajanje financijskih instrumenata DLT koji pripadaju različitim sudionicima.

(31) CSD koji upravlja SS-om DLT trebao bi uvijek podlijegati odredbama Uredbe (EU) br. 909/2014, u skladu s kojom CSD koji izdvaja usluge ili aktivnosti trećoj strani ostaje u potpunosti odgovoran za ispunjavanje svih svojih obveza na temelju te uredbe i dužan je osigurati da nijedno izdvajanje djelatnosti ne dovede do delegiranja njegovih odgovornosti. Uredbom (EU) br. 909/2014 dopušteno je samo CSD-ovima koji upravljaju SS-om DLT izdvojiti osnovnu uslugu ili aktivnost samo nakon što dobije odobrenje nadležnog tijela. CSD koji upravlja SS-om DLT trebao bi stoga moći zatražiti izuzeće od tog zahtjeva za odobrenje ako dokaže da zahtjev nije u skladu s upotrebom tehnologije distribuiranog zapisa kako je predviđeno njegovim poslovnim planom. Delegiranje zadaća koje se odnose na rad SS-a DLT ili upotrebu tehnologije distribuiranog zapisa za izvršenje namire ne bi se trebalo smatrati izdvajanjem u smislu Uredbe (EU) br. 909/2014.

(32) Obveza posredovanja preko kreditne institucije ili investicijskog društva radi sprečavanja izravnog pristupa malih ulagatelja sustavima za namiru i isporuku kojima upravlja CSD mogla bi stvoriti regulatornu prepreku razvoju alternativnih modela namire utemeljenih na tehnologiji distribuiranog zapisa koja malim ulagateljima omogućuje izravan pristup. Stoga bi CSD-ovima koji upravljaju SS-om DLT trebalo dopustiti izuzeće u smislu da se smatra da pojam „sudionik" iz Direktive 98/26/EZ uključuje, pod određenim uvjetima, i druge osobe pored onih na koje se upućuje u toj direktivi. Kad traži izuzeće od obveze posredovanja iz Uredbe (EU) br. 909/2014, CSD koji upravlja SS-om DLT trebao bi osigurati da osobe koje će biti prihvaćene kao sudionici ispunjavaju određene uvjete. CSD koji upravlja SS-om DLT trebao bi osigurati da njegovi sudionici imaju dovoljnu razinu sposobnosti, osposobljenosti, iskustva i znanja o aktivnostima poslije trgovanja i funkcioniranju tehnologije distribuiranog zapisa.

(33) Subjekti koji su prihvatljivi za sudjelovanje u CSD-u na temelju Uredbe (EU) br. 909/2014 odgovaraju subjektima koji su prihvatljivi za sudjelovanje u sustavu za namiru vrijednosnih papira koji je imenovan i objavljen na temelju Direktive 98/26/EZ jer se Uredbom (EU) br. 909/2014 zahtijeva da se sustavi za namiru vrijednosnih papira kojima upravljaju CSD-ovi imenuju i objave na temelju Direktive 98/26/EZ. U skladu s tim operater sustava za namiru vrijednosnih papira utemeljenog na tehnologiji distribuiranog zapisa koji traži izuzeće od zahtjeva u pogledu sudjelovanja iz Uredbe (EU) br. 909/2014 kao rezultat toga ne bi ispunjavao zahtjeve u pogledu sudjelovanja iz Direktive 98/26/EZ. Shodno tome, taj sustav za namiru vrijednosnih papira ne može se imenovati ni objaviti na temelju te direktive te se zbog toga u ovoj Uredbi ne naziva „sustav za namiru vrijednosnih papira DLT" nego SS DLT. Ovom bi Uredbom CSD-u trebalo omogućiti da upravlja SS-om DLT koji se ne smatra sustavom za namiru vrijednosnih papira imenovanim na temelju Direktive 98/26/EZ te bi trebalo biti na raspolaganju izuzeće od pravila o konačnosti namire iz Uredbe (EU) br. 909/2014, podložno određenim kompenzacijskim mjerama, uključujući posebne kompenzacijske mjere za smanjenje rizika koji proizlaze iz nesolventnosti, budući da se mjere za zaštitu u slučaju nesolventnosti na temelju Direktive 98/26/EZ ne primjenjuju. Ipak, takvim izuzećem ne bi se isključila mogućnost da se SS DLT koji je usklađen sa svim zahtjevima iz Direktive 98/26/EZ imenuje i objavi kao sustav za namiru vrijednosnih papira u skladu s tom direktivom.

(34) Uredbom (EU) br. 909/2014 potiče se namira transakcija novcem središnje banke. Ako namira gotovinskih plaćanja novcem središnje banke nije praktična i dostupna, trebala bi biti moguća preko vlastitih računa CSD-a u skladu s tom uredbom ili preko računa otvorenih u kreditnoj instituciji („novac komercijalne banke"). To pravilo, međutim, može biti teško primjenjivo za CSD koji upravlja SS-om DLT jer bi taj CSD morao izvršiti transakcije na gotovinskim računima uz istovremenu isporuku vrijednosnih papira evidentiranih u okviru distribuiranog zapisa. Stoga bi CSD-ovima koji upravljaju SS-om DLT trebalo dopustiti privremeno izuzeće od odredbe te uredbe o gotovinskoj namiri kako bi razvili inovativna rješenja u okviru pilot-režima olakšavanjem pristupa novcu komercijalnih banaka ili upotrebom „tokena e-novca". Namira u novcu središnje banke može se smatrati nepraktičnom i nedostupnom ako nije dostupna u okviru distribuiranog zapisa.

(35) Osim zahtjeva koji su se pokazali nepraktičnima u okviru tehnologije distribuiranog zapisa, zahtjevi povezani s gotovinskom namirom na temelju Uredbe (EU) br. 909/2014 i dalje se primjenjuju izvan pilot-režima. Operateri tržišne infrastrukture DLT trebali bi stoga u svojim poslovnim planovima opisati kako namjeravaju poštovati glavu IV. Uredbe (EU) br. 909/2014 ako u konačnici izađu iz pilot-režima.

(36) Uredbom (EU) br. 909/2014 zahtijeva se da CSD omogući pristup drugom CSD-u ili drugim tržišnim infrastrukturama na nediskriminirajućoj i transparentnoj osnovi. Omogućavanje pristupa CSD-u koji upravlja SS-om DLT može biti tehnički izazovnije, složenije ili teže ostvarivo jer interoperabilnost između postojećih sustava i tehnologije distribuiranog zapisa još nije ispitana. Stoga bi trebalo biti moguće SS-u DLT dodijeliti izuzeće od tog zahtjeva ako dokaže da je primjena zahtjeva nerazmjerna opsegu aktivnosti SS-a DLT.

(37) Neovisno o zahtjevu u pogledu kojeg je zatraženo izuzeće CSD koji upravlja SS-om DLT trebao bi dokazati da je zatraženo izuzeće razmjerno i opravdano upotrebom tehnologije distribuiranog zapisa. Izuzeće bi trebalo biti ograničeno na SS DLT i ne bi smjelo obuhvaćati druge sustave za namiru kojima upravlja isti CSD.

(38) Na tržišne infrastrukture DLT i njihove operatere trebalo bi se primjenjivati više dodatnih zahtjeva nego na tradicionalne tržišne infrastrukture. Dodatni zahtjevi nužni su radi izbjegavanja rizika povezanih s upotrebom tehnologije distribuiranog zapisa ili načinom na koji bi tržišna infrastruktura DLT funkcionirala. Zbog toga bi operater tržišne infrastrukture DLT trebao izraditi jasan poslovni plan u kojem se detaljno navodi kako će se tehnologija distribuiranog zapisa transakcija upotrebljavati i koji su primjenjivi pravni uvjeti.

(39) Operateri tržišnih infrastruktura DLT trebali bi utvrditi ili dokumentirati, ako je to primjereno, pravila o funkcioniranju tehnologije distribuiranog zapisa koju upotrebljavaju, što uključuje pravila o pristupu i uvrštenju u trgovanje u okviru distribuiranog zapisa, pravila o sudjelovanju validacijskih čvorova i pravila za rješavanje potencijalnog sukoba interesa te mjere za upravljanje rizikom.

(40) Operater tržišne infrastrukture DLT trebao bi imati obvezu informirati članove, sudionike, izdavatelje i klijente o načinu na koji namjerava provoditi svoje aktivnosti i o tome kako upotreba tehnologije distribuiranog zapisa odstupa od načina na koji usluge obično pružaju tradicionalna multilateralna trgovinska platforma ili CSD-a koji upravljaju sustavom za namiru vrijednosnih papira.

(41) Tržišna infrastruktura DLT trebala bi imati specifične i pouzdane mehanizme informacijske tehnologije (IT) i kibermehanizme povezane s upotrebom tehnologije distribuiranog zapisa. Takvi bi mehanizmi trebali biti razmjerni prirodi, opsegu i složenosti poslovnog plana operatera tržišne infrastrukture DLT. Ti bi mehanizmi isto tako trebali osigurati kontinuitet te trajnu transparentnost, dostupnost, pouzdanost i sigurnost usluga koje se pružaju, uključujući pouzdanost svih pametnih ugovora koji se koriste, bez obzira na to jesu li ti pametni ugovori izrađeni preko same tržišne infrastrukture DLT ili ih je izradila treća strana nakon postupaka za izdvajanje djelatnosti. Tržišne infrastrukture DLT trebale bi osigurati i integritet, sigurnost, povjerljivost, dostupnost i pristup podatcima koji su pohranjeni u okviru distribuiranog zapisa. Nadležnom tijelu za tržišnu infrastrukturu DLT trebalo bi dopustiti da zatraži reviziju kako bi osiguralo da svi mehanizmi IT-a i kibermehanizmi tržišne infrastrukture DLT odgovaraju svrsi. Troškove te revizije trebao bi snositi operater tržišne infrastrukture DLT.

(42) Ako poslovni plan operatera tržišne infrastrukture DLT obuhvaća čuvanje sredstava klijenata, kao što je novac ili novčani ekvivalent, ili financijskih instrumenata DLT ili načina pristupa takvim financijskim instrumentima DLT, među ostalim i u obliku kriptografskih ključeva, tržišna infrastruktura DLT trebala bi imati odgovarajuće mehanizme za čuvanje te imovine. Operateri tržišnih infrastruktura DLT ne bi smjeli koristiti imovinu klijenata za vlastiti račun, osim uz prethodnu izričitu pisanu privolu svojih klijenata. Tržišne infrastrukture DLT trebale bi odvojiti sredstva klijenata i financijske instrumente DLT kao i načine pristupa takvoj imovini od vlastite imovine ili imovine drugih klijenata. Mehanizmi IT-a i kibermehanizmi tržišnih infrastruktura DLT trebali bi u cjelini osigurati da je imovina klijenata zaštićena od prijevare, kiberprijetnji ili ostalih ozbiljnih operativnih neispravnosti.

(43) U vrijeme izdavanja posebnog odobrenja operateri tržišnih infrastruktura DLT trebali bi imati i vjerodostojnu izlaznu strategiju u slučaju prestanka pilot-režima, povlačenja posebnog odobrenja ili nekih odobrenih izuzeća ili premašivanja pragova utvrđenih ovom Uredbom. Ta bi strategija trebala obuhvaćati tranziciju ili povratak njihovih operacija povezanih s tehnologijom distribuiranog zapisa u tradicionalne tržišne infrastrukture. U tu bi svrhu novi sudionici ili operateri TSS-a DLT koji ne upravljaju tradicionalnom tržišnom infrastrukturom na koju bi mogli prenijeti financijske instrumente DLT trebali nastojati sklopiti aranžmane s operaterima tradicionalnih tržišnih infrastruktura. To je posebno važno za evidentiranje financijskih instrumenata DLT. Stoga bi CSD-ovi trebali

podlijegati određenim zahtjevima u pogledu uspostave takvih aranžmana. Osim toga, CSD-ovi bi trebali sklapati takve aranžmane na nediskriminirajući način te moći naplaćivati razumnu komercijalnu naknadu na temelju stvarnih troškova.

(44) Postupak izdavanja posebnog odobrenja operateru tržišne infrastrukture DLT trebao bi općenito biti jednak postupku izdavanja odobrenja za rad na temelju Uredbe (EU) br. 909/2014 ili Direktive 2014/65/EU. Međutim, pri podnošenju zahtjeva za posebno odobrenje na temelju ove Uredbe podnositelj zahtjeva trebao bi naznačiti izuzeća koja traži. Nadležno tijelo trebalo bi ESMA-i dostaviti sve relevantne informacije prije izdavanja posebnog odobrenja tržišnoj infrastrukturi DLT. Prema potrebi, ESMA bi trebala izdati neobvezujuće mišljenje o zatraženim izuzećima ili o primjerenosti tehnologije distribuiranog zapisa za potrebe ove Uredbe. Takvo neobvezujuće mišljenje ne bi se trebalo smatrati mišljenjem u smislu Uredbe (EU) br. 1095/2010. Pri pripremi svojeg mišljenja ESMA bi se trebala savjetovati s nadležnim tijelima drugih država članica. Svojim bi neobvezujućim mišljenjem ESMA trebala nastojati osigurati zaštitu ulagatelja, integritet tržišta i financijsku stabilnost. Radi osiguravanja jednakih uvjeta i poštenog tržišnog natjecanja diljem jedinstvenog tržišta ESMA bi pri izdavanju neobvezujućeg mišljenja i smjernica trebala imati za cilj osiguravanje dosljednosti i razmjernosti izuzeća koja odobravaju različita nadležna tijela u Uniji, među ostalim pri ocjenjivanju primjerenosti različitih vrsta tehnologije distribuiranog zapisa koje operateri upotrebljavaju za potrebe ove Uredbe.

(45) Evidentiranje vrijednosnih papira, vođenje računa vrijednosnih papira i upravljanje sustavima namire aktivnosti su koje su također obuhvaćene neusklađenim odredbama nacionalnog prava, kao što je pravo trgovačkih društava i vrijednosnih papira. Stoga je važno da operateri tržišnih infrastruktura DLT poštuju sva primjenjiva pravila i omoguće svojim korisnicima da to i oni čine.

(46) Nadležno tijelo koje ispituje zahtjev operatera tržišne infrastrukture DLT trebalo bi imati mogućnost odbiti izdavanje posebnog odobrenja ako ima razloga vjerovati da tržišna infrastruktura DLT ne bi mogla biti u skladu s primjenjivim odredbama utvrđenima pravom Unije ili s primjenjivim odredbama nacionalnog prava koje nisu obuhvaćene područjem primjene prava Unije, ako ima razloga vjerovati da bi tržišna infrastruktura DLT bila prijetnja zaštiti ulagatelja, integritetu tržištu ili financijskoj stabilnosti, ili pak ako se zahtjevom pokušavaju zaobići postojeća pravila.

(47) U posebnom odobrenju koje nadležno tijelo izdaje operateru tržišne infrastrukture DLT trebala bi biti naznačena izuzeća odobrena toj tržišnoj infrastrukturi DLT. Ono bi trebalo važiti diljem Unije, ali samo za vrijeme trajanja pilot-režima. ESMA bi na svojim internetskim stranicama trebala objaviti popis tržišnih infrastruktura DLT i popis izuzeća koja su odobrena svakoj od njih.

(48) Posebna odobrenja i izuzeća trebali bi se izdavati na privremenoj osnovi, na rok do šest godina od datuma izdavanja posebnog odobrenja i trebali bi važiti samo za vrijeme trajanja pilot-režima. To šestogodišnje razdoblje trebalo bi operaterima tržišnih infrastruktura DLT dati dovoljno vremena za prilagodbu njihovih poslovnih modela mogućim izmjenama pilot-režima i za poslovanje u skladu s pilot-režimom na komercijalno održiv način. To bi ESMA-i i Komisiji omogućilo i prikupljanje korisnog skupa podataka o radu pilot-režima nakon izdavanja kritične mase posebnih odobrenja i s njima povezanih izuzeća, te izradu izvješća o tome. U konačnici time bi se i operaterima tržišnih infrastruktura DLT dalo dovoljno vremena za poduzimanje nužnih koraka za okončanje aktivnosti ili prelazak na novi regulatorni okvir nakon izvješća koja trebaju objaviti ESMA i Komisija.

(49) Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU) br. 909/2014 i Direktivu 2014/65/EU, nadležna tijela trebala bi biti ovlaštena povući posebno odobrenje ili bilo koje izuzeće odobreno tržišnoj infrastrukturi DLT ako se utvrdi nedostatak u osnovnoj tehnologiji ili u uslugama koje pruža ili aktivnostima koje obavlja operater tržišne infrastrukture DLT, ako taj nedostatak nadilazi prednosti usluge i aktivnosti o kojima je riječ ili ako operater tržišne infrastrukture DLT povrijedi bilo koju obvezu povezanu s odobrenjima ili izuzećima koja je odobrilo nadležno tijelo ili ako operater tržišne infrastrukture DLT evidentira financijske instrumente koji premašuju pragove utvrđene ovom Uredbom ili koji ne ispunjavaju ostale uvjete koji se primjenjuju na financijske instrumente DLT na temelju ove Uredbe. Tijekom obavljanja svoje aktivnosti operater tržišne infrastrukture DLT trebao bi imati mogućnost zatražiti dodatna izuzeća

osim onih koje je zatražio u vrijeme podnošenja prvotnog zahtjeva. U tom bi slučaju dodatna izuzeća trebalo zatražiti od nadležnih tijela na isti način kao i izuzeća zatražena u vrijeme podnošenja prvotnog zahtjeva za odobrenje tržišne infrastrukture DLT.

(50) Budući da bi u okviru pilot-režima operateri tržišnih infrastruktura DLT mogli dobiti privremena izuzeća od primjene određenih odredbi postojećeg zakonodavstva Unije, trebali bi usko surađivati s nadležnim tijelima i s ESMA-om tijekom razdoblja u kojem je njihovo posebno odobrenje važeće. Operateri tržišnih infrastruktura DLT trebali bi obavijestiti nadležna tijela o svim bitnim promjenama u svojim poslovnim planovima i svojem ključnom osoblju, o svim dokazima o kibernapadima ili drugim kiberprijetnjama, prijevarama ili teškoj zlouporabi, o svakoj promjeni informacija koje su pružene u vrijeme podnošenja prvotnog zahtjeva za izdavanje posebnog odobrenja, o svim tehničkim ili operativnim poteškoćama, a posebno o onima povezanima s upotrebom tehnologije distribuiranog zapisa te o svim novim rizicima za zaštitu ulagatelja, integritet tržišta ili financijsku stabilnost koji nisu bili predviđeni u vrijeme izdavanja posebnog odobrenja. Radi osiguravanja zaštite ulagatelja, integriteta tržišta i financijske stabilnosti, kad primi obavijest o takvoj bitnoj promjeni, nadležno bi tijelo trebalo moći od tržišne infrastrukture DLT zatražiti da podnese zahtjev za novo posebno odobrenje ili izuzeće ili bi trebalo poduzeti sve korektivne mjere koje nadležno tijelo smatra prikladnima. Operateri tržišnih infrastruktura DLT trebali bi nadležnom tijelu pružiti i sve odgovarajuće podatke kad se to od njih zatraži. Nadležna tijela trebala bi ESMA-i proslijediti podatke dobivene od operatera tržišnih infrastruktura DLT i podatke o korektivnim mjerama.

(51) Operateri tržišnih infrastruktura DLT trebali bi podnositi redovita izvješća svojim nadležnim tijelima. ESMA bi trebala organizirati rasprave o tim izvješćima kako bi se svim nadležnim tijelima u cijeloj Uniji omogućilo da steknu iskustvo iz utjecaja tehnologije distribuiranog zapisa i shvate postoje li ikakve izmjene zakonodavstva Unije o financijskim uslugama koje bi mogle biti potrebne za omogućavanje šire upotrebe tehnologije distribuiranog zapisa.

(52) Tijekom trajanja pilot-režima važno je da njegov okvir i funkcioniranje podliježu čestom praćenju i evaluaciji kako bi se operaterima tržišnih infrastruktura DLT pružila najveća moguća količina informacija. ESMA bi trebala objavljivati godišnja izvješća kako bi se sudionicima na tržištu omogućilo bolje razumijevanje funkcioniranja i razvoja tržišta te kako bi se pojasnila primjena pilot-režima. Ta godišnja izvješća trebala bi sadržavati ažurirane informacije o najvažnijim trendovima i rizicima. Ta godišnja izvješća trebalo bi podnijeti Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji.

(53) Tri godine od datuma početka primjene ove Uredbe ESMA bi Komisiji trebala podnijeti izvješće koje sadržava njezinu procjenu pilot-režima. Na temelju izvješća ESMA-e Komisija bi trebala izvijestiti Europski parlament i Vijeće. To bi izvješće trebalo sadržavati procjenu troškova i koristi produljenja pilot-režima za dodatno razdoblje, proširenja tog režima na druge vrste financijskih instrumenata, neke druge izmjene pilot-režima, njegove trajne primjene predlaganjem odgovarajućih izmjena propisa Unije o financijskim uslugama ili ukidanja tog režima. Ne bi bilo poželjno imati dva paralelna režima za tržišne infrastrukture DLT i za one tržišne infrastrukture koje se ne temelje na DLT-u. Ako pilot-režim bude uspješan, mogao bi postati trajan izmjenom relevantnog zakonodavstva Unije o financijskim uslugama tako da se uspostavi jedinstven i dosljedan okvir.

(54) Uočene su neke potencijalne praznine u postojećem zakonodavstvu Unije o financijskim uslugama u pogledu njihove primjene na kriptoimovinu koja se smatra financijskim instrumentima. Konkretno, regulatorni tehnički standardi na temelju Uredbe (EU) br. 600/2014 koji se odnose na određene zahtjeve povezane s dostavom podataka i s transparentnošću u fazi prije trgovanja i poslije trgovanja nisu dobro prilagođeni financijskim instrumentima koji se izdaju s pomoću tehnologije distribuiranog zapisa. Sekundarna tržišta financijskih instrumenata izdanih s pomoću tehnologije distribuiranog zapisa ili slične tehnologije tek su u povojima i stoga se njihove značajke mogu razlikovati od tržišta financijskih instrumenata koja upotrebljavaju tradicionalnu tehnologiju. Pravila utvrđena u tim regulatornim tehničkim standardima trebala bi se primjenjivati na sve financijske instrumente neovisno o tehnologiji koja se upotrebljava. Stoga bi u, skladu s postojećim mandatima za donošenje nacrta regulatornih tehničkih standarda iz Uredbe (EU) br. 600/2014, ESMA trebala provesti sveobuhvatnu procjenu tih regulatornih tehničkih standarda i predložiti sve potrebne izmjene kako bi se osiguralo da se pravila utvrđena u njima mogu učinkovito primijeniti na financijske instrumente DLT. Pri provođenju te procjene ESMA bi trebala uzeti u obzir posebnosti financijskih instrumenata DLT te ispitati je li potrebno prilagoditi standarde kako bi se omogućio razvoj tih financijskih instrumenata bez ugrožavanja ciljeva pravila utvrđenih u regulatornim tehničkim standardima donesenima na temelju Uredbe (EU) br. 600/2014.

(55) S obzirom na to ciljeve ove Uredbe ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog regulatornih prepreka razvoju tržišnih infrastruktura DLT za kriptoimovinu koja se smatra financijskim instrumentima ugrađenih u propise Unije o financijskim uslugama oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj Uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tih ciljeva.

(56) Ovom se Uredbom ne dovodi u pitanje Direktiva (EU) 2019/1937 Europskog parlamenta i Vijeća ([13]). Istodobno, za subjekte koji imaju odobrenje za rad na temelju Direktive 2014/65/EU trebali bi se upotrebljavati mehanizmi za izvješćivanje o kršenju Uredbe (EU) br. 600/2014 ili Direktive 2014/65/EU kako je utvrđeno tom direktivom. U pogledu subjekata koji imaju odobrenje za rad na temelju Uredbe (EU) br. 909/2014 trebalo bi primjenjivati mehanizme za izvješćivanje o kršenju te uredbe kako je utvrđeno tom uredbom.

(57) Upravljanje tržišnim infrastrukturama DLT moglo bi uključivati obradu osobnih podataka. Ako je u svrhu ove Uredbe nužno obrađivati osobne podatke, to bi trebalo provoditi u skladu s primjenjivim zakonodavstvom Unije o zaštiti osobnih podataka. Ovom Uredbom ne dovode se u pitanje uredbe (EU) 2016/679 ([14]) i (EU) 2018/1725 ([15]) Europskog parlamenta i Vijeća. Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1725 te je on dao mišljenje 23. travnja 2021.

(58) Uredbom (EU) br. 600/2014 predviđa se prijelazno razdoblje tijekom kojeg se nediskriminirajući pristup središnjoj drugoj ugovornoj strani ili mjestu trgovanja na temelju te uredbe ne primjenjuje na središnje druge ugovorne strane ili mjesta trgovanja koji su svojim nadležnim tijelima podnijeli zahtjev za primjenu prijelaznih aranžmana u pogledu izvedenica kojima se trguje na burzi. Razdoblje tijekom kojeg je nadležno tijelo moglo izuzeti središnju drugu ugovornu stranu ili mjesto trgovanja u pogledu izvedenica kojima se trguje na burzi iz pravila o nediskriminirajućem pristupu isteklo je 3. srpnja 2020. Povećana nesigurnost i volatilnost tržišta negativno su utjecale na operativne rizike središnjih drugih ugovornih strana i mjesta trgovanja te je stoga datum početka primjene novog režima otvorenog pristupa za središnje druge ugovorne strane ili mjesta trgovanja koji nude usluge trgovanja i poravnanja u pogledu izvedenica kojima se trguje na burzi odgođen za jednu godinu, do 3. srpnja 2021., u skladu s člankom 95. Uredbe (EU) 2021/23 Europskog parlamenta i Vijeća ([16]). I dalje postoje razlozi za odgodu datuma početka primjene novog režima otvorenog pristupa. Nadalje, režim otvorenog pristupa mogao bi biti u suprotnosti s usporednim ciljevima politike za poticanje trgovine i inovacija u Uniji jer bi mogao destimulirati inovacije u izvedenicama kojima se trguje na burzi tako što bi konkurentima, koji su korisnici otvorenog pristupa, omogućio da se oslanjaju na postojeću infrastrukturu i ulaganja kako bi ponudili konkurentne proizvode s niskim početnim troškovima. Održavanje sustava poravnanja izvedenica i trgovanja njima u vertikalno integriranom subjektu također je u skladu s dugotrajnim međunarodnim trendovima. Datum početka primjene novog režima otvorenog pristupa trebalo bi stoga odgoditi za još dvije godine, do 3. srpnja 2023.

(59) Trenutačno definicija financijskog instrumenta u Direktivi 2014/65/EU ne obuhvaća eksplicitno financijske instrumente koji se izdaju s pomoću kategorije tehnologija koja podržava distribuirano evidentiranje šifriranih podataka, odnosno tehnologiju distribuiranog zapisa. Kako bi se takvim financijskim instrumentima moglo trgovati na tržištu unutar postojećeg pravnog okvira, trebalo bi izmijeniti definiciju financijskih instrumenata iz Direktive 2014/65/EU tako da se oni njome obuhvate.

([13]) Direktiva (EU) 2019/1937 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2019. o zaštiti osoba koje prijavljuju povrede prava Unije (SL L 305, 26.11.2019., str. 17.).

([14]) Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

([15]) Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.).

([16]) Uredba (EU) 2021/23 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2020. o okviru za oporavak i sanaciju središnjih drugih ugovornih strana i o izmjeni uredaba (EU) br. 1095/2010, (EU) br. 648/2012, (EU) br. 600/2014, (EU) br. 806/2014 i (EU) 2015/2365 i direktiva 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2007/36/EZ, 2014/59/EU i (EU) 2017/1132 (SL L 22, 22.1.2021., str. 1.).

(60) Iako se ovom Uredbom utvrđuje regulatorni okvir za tržišne infrastrukture DLT, uključujući one koje pružaju usluge namire, opći regulatorni okvir za sustave za namiru vrijednosnih papira kojima upravljaju CSD-ovi utvrđen je u Uredbi (EU) br. 909/2014, koja sadržava odredbe o disciplini namire. Režim discipline namire obuhvaća pravila za izvješćivanje o neuspjelim namirama, naplati i raspodjeli novčanih kazni i obveznim dokupima. U skladu s regulatornim tehničkim standardima donesenima na temelju Uredbe (EU) br. 909/2014 odredbe o disciplini namire primjenjuju se od 1. veljače 2022. Međutim, dionici su dostavili dokaze da bi obvezni dokupi mogli povećati pritisak na likvidnost i troškove vrijednosnih papira za koje postoji rizik od nakupa. Takav bi se učinak mogao dodatno pogoršati u slučajevima volatilnosti tržišta. U tom bi kontekstu primjena pravila o obveznim dokupima iz Uredbe (EU) br. 909/2014 mogla negativno utjecati na učinkovitost i konkurentnost tržišta kapitala u Uniji. Taj bi učinak mogao dovesti do većih razlika između ponuđene i tražene cijene, smanjene tržišne učinkovitosti i smanjenih poticaja za pozajmljivanje vrijednosnih papira na tržištima pozajmljivanja vrijednosnih papira i repo ugovora te za namiru transakcija s CSD-ovima koji imaju poslovni nastan u Uniji. Stoga se očekuje da će troškovi primjene pravila o obveznim dokupima nadmašiti potencijalne koristi. Uzimajući u obzir taj mogući negativni učinak, Uredbu (EU) br. 909/2014 trebalo bi izmijeniti kako bi se omogućio različit datum početka primjene svake mjere u okviru discipline namire, tako da se datum početka primjene pravila o obveznim dokupima može dodatno odgoditi. Tom bi se odgodom Komisiji omogućilo da u kontekstu predstojećeg zakonodavnog prijedloga o preispitivanju Uredbe (EU) br. 909/2014 procijeni kako bi trebalo izmijeniti okvir discipline namire, a posebno pravila o obveznim dokupima, kako bi se uzela u obzir i riješila prethodno navedena pitanja. Nadalje, tom bi se odgodom osiguralo da sudionici na tržištu, uključujući tržišne infrastrukture DLT koje bi podlijegale režimu discipline namire, ne snose troškove provedbe dvaput ako se ta pravila izmijene kao rezultat preispitivanja Uredbe (EU) br. 909/2014.

(61) Funkcioniranje tržišne infrastrukture DLT ne bi smjelo ugroziti klimatske politike država članica. Stoga je važno poticati daljnji razvoj tehnologija distribuiranog zapisa s niskom ili nultom razinom emisija te ulaganje u njih,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Predmet i područje primjene

Ovom se Uredbom utvrđuju zahtjevi koji se odnose na tržišne infrastrukture DLT i njihove operatere u pogledu:

(a) izdavanja i povlačenja posebnih odobrenja za rad tržišnih infrastruktura DLT u skladu s ovom Uredbom;

(b) odobravanja, izmjene i povlačenja izuzeća povezanih s posebnim odobrenjima;

(c) određivanja, izmjene i povlačenja uvjeta povezanih s izuzećima te u pogledu određivanja, izmjene i povlačenja kompenzacijskih ili korektivnih mjera;

(d) rada tržišnih infrastruktura DLT;

(e) nadzora nad tržišnim infrastrukturama DLT; i

(f) suradnje između operatera tržišnih infrastruktura DLT, nadležnih tijela i europskog nadzornog tijela (Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala) osnovanog Uredbom (EU) br. 1095/2010 (ESMA).

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „tehnologija distribuiranog zapisa” ili „DLT” znači tehnologija kojom se omogućuje funkcioniranje i upotreba distribuiranih zapisa;

2. „distribuirani zapis” znači repozitorij podataka kojim se vodi evidencija transakcija te koji se, s pomoću mehanizma konsenzusa, dijeli kroz skup mrežnih čvorova DLT i koji se među tim mrežnim čvorovima sinkronizira;

3. „mehanizam konsenzusa” znači pravila i postupci na temelju kojih se među mrežnim čvorovima DLT postiže dogovor da je transakcija potvrđena;

4. „mrežni čvor DLT” znači uređaj ili proces koji je dio mreže i koji sadržava potpunu ili djelomičnu repliku evidencije svih transakcija u okviru distribuiranog zapisa;

5. „tržišna infrastruktura DLT” znači multilateralna trgovinska platforma DLT, sustav za namiru DLT ili sustav za trgovanje i namiru DLT;

6. „multilateralna trgovinska platforma DLT” ili „MTP DLT” znači multilateralna trgovinska platforma na kojoj su za trgovanje uvršteni samo financijski instrumenti DLT;

7. „sustav za namiru DLT” ili „SS DLT” znači sustav za namiru koji namiruje transakcije financijskih instrumenata DLT po plaćanju ili isporuci, neovisno o tome je li taj sustav za namiru određen i prijavljen u skladu s Direktivom 98/26/EZ, te koji omogućuje početno evidentiranje financijskih instrumenata DLT ili pružanje usluga pohrane u vezi s financijskim instrumentima DLT;

8. „namira” znači namira kako je definirana u članku 2. stavku 1. točki 7. Uredbe (EU) br. 909/2014;

9. „neuspjela namira” znači neuspjela namira kako je definirana u članku 2. stavku 1. točki 15. Uredbe (EU) br. 909/2014;

10. „sustav za trgovanje i namiru DLT” ili „TSS DLT” znači MTP DLT ili SS DLT koji kombinira usluge koje pružaju MTP DLT i SS DLT;

11. „financijski instrument DLT” znači financijski instrument koji se izdaje, evidentira, prenosi i pohranjuje s pomoću tehnologije distribuiranog zapisa;

12. „financijski instrument” znači financijski instrument kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki 15. Direktive 2014/65/EU;

13. „multilateralna trgovinska platforma” znači multilateralna trgovinska platforma kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki 22. Direktive 2014/65/EU;

14. „središnji depozitorij vrijednosnih papira” ili „CSD” znači središnji depozitorij vrijednosnih papira kako je definiran u članku 2. stavku 1. točki 1. Uredbe (EU) br. 909/2014;

15. „sustav za namiru vrijednosnih papira” znači sustav za namiru vrijednosnih papira kako je definiran u članku 2. stavku 1. točki 10. Uredbe (EU) br. 909/2014;

16. „radni dan” znači radni dan kako je definiran u članku 2. stavku 1. točki 14. Uredbe (EU) br. 909/2014;

17. „isporuka po plaćanju” znači isporuka po plaćanju kako je definirana u članku 2. stavku 1. točki 27. Uredbe (EU) br. 909/2014;

18. „kreditna institucija” znači kreditna institucija kako je definirana u članku 4. stavku 1. točki 1. Uredbe (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ([17]);

19. „investicijsko društvo” znači investicijsko društvo kako je definirano u članku 4. stavku 1. točki 1. Direktive 2014/65/EU;

20. „tržišni operater” znači tržišni operater kako je definiran u članku 4. stavku 1. točki 18. Direktive 2014/65/EU;

21. „nadležno tijelo” znači jedno ili više nadležnih tijela:

    (a) koja su imenovana u skladu s člankom 67. Direktive 2014/65/EU;

    (b) koja su imenovana u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) br. 909/2014; ili

    (c) koja je država članica imenovala na drugi način radi nadzora primjene ove Uredbe.

([17]) Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

Članak 3.

Ograničenja u pogledu financijskih instrumenata uvrštenih za trgovanje ili evidentiranih u tržišnoj infrastrukturi DLT

1. Financijski instrumenti DLT uvrštavaju se za trgovanje na tržišnoj infrastrukturi DLT ili se u njoj evidentiraju samo ako su u trenutku uvrštenja za trgovanje ili u trenutku evidentiranja u okviru distribuiranog zapisa ti financijski instrumenti DLT:

(a) dionice izdavatelja čija je tržišna kapitalizacija ili okvirna tržišna kapitalizacija manja od 500 milijuna EUR;

(b) obveznice, drugi oblici sekuritiziranog duga, uključujući potvrdu o takvim deponiranim vrijednosnim papirima, ili instrumenti tržišta novca čija je veličina izdanja manja od jedne milijarde EUR, izuzev onih u koje je ugrađena izvedenica ili koji imaju strukturu koja klijentima otežava razumijevanje povezanog rizika; ili

(c) udjeli u subjektima za zajednička ulaganja obuhvaćeni člankom 25. stavkom 4. točkom (a) podtočkom iv. Direktive 2014/65/EU čija je tržišna vrijednost imovine kojom se upravlja manja od 500 milijuna EUR.

Korporativne obveznice koje su izdali izdavatelji čija tržišna kapitalizacija nije premašivala 200 milijuna EUR u trenutku njihova izdavanja isključuju se iz izračuna praga utvrđenog u prvom podstavku točki (b).

2. Ukupna tržišna vrijednost svih financijskih instrumenata DLT koji su uvršteni za trgovanje u tržišnoj infrastrukturi DLT ili su evidentirani u tržišnoj infrastrukturi DLT ne smije premašiti šest milijardi EUR u trenutku uvrštenja za trgovanje ili početnog evidentiranja novog financijskog instrumenta DLT.

Ako bi uvrštenje za trgovanje ili početno evidentiranje novog financijskog instrumenta DLT dovelo do toga da ukupna tržišna vrijednost iz prvog podstavka dosegne šest milijardi EUR, tržišna infrastruktura DLT ne smije taj financijski instrument DLT uvrstiti za trgovanje niti ga evidentirati.

3. Ako ukupna tržišna vrijednost svih financijskih instrumenata DLT koji su uvršteni za trgovanje u tržišnoj infrastrukturi DLT ili su evidentirani u tržišnoj infrastrukturi DLT dosegne devet milijardi EUR, operater tržišne infrastrukture DLT aktivira prijelaznu strategiju iz članka 7. stavka 7. Operater tržišne infrastrukture DLT obavješćuje nadležno tijelo o aktiviranju svoje prijelazne strategije i o rokovima za prijelaz u mjesečnom izvješću predviđenom u stavku 5.

4. Operater tržišne infrastrukture DLT izračunava mjesečnu prosječnu ukupnu tržišnu vrijednost financijskih instrumenata DLT kojima se trguje ili koji se evidentiraju u toj tržišnoj infrastrukturi DLT. Taj mjesečni prosjek izračunava se kao prosjek dnevnih završnih cijena svakog financijskog instrumenta DLT pomnožen s brojem financijskih instrumenata DLT kojima se trguje ili koji se evidentiraju u toj tržišnoj infrastrukturi DLT s istim međunarodnim identifikacijskim brojem vrijednosnog papira (ISIN).

Operater tržišne infrastrukture DLT upotrebljava taj mjesečni prosjek:

(a) pri procjeni toga bi li uvrštenje za trgovanje ili evidentiranje novog financijskog instrumenta DLT u sljedećem mjesecu dovelo do toga da ukupna tržišna vrijednost financijskih instrumenata DLT dosegne prag utvrđen u stavku 2. ovog članka; i

(b) pri odlučivanju o aktiviranju prijelazne strategije iz članka 7. stavka 7.

5. Operater tržišne infrastrukture DLT svojem nadležnom tijelu podnosi mjesečna izvješća u kojima dokazuje da svi financijski instrumenti DLT uvršteni za trgovanje ili evidentirani u tržišnoj infrastrukturi DLT ne premašuju pragove utvrđene u stavcima 2. i 3.

6. Nadležno tijelo može odrediti niži prag od vrijednosti utvrđenih u stavcima 1. i 2. Ako nadležno tijelo snizi prag iz stavka 2., smatra se da je vrijednost utvrđena u stavku 3. razmjerno snižena.

Za potrebe prvog podstavka ovog stavka nadležno tijelo razmatra veličinu tržišta i prosječnu kapitalizaciju financijskih instrumenata DLT određene vrste koji su uvršteni na trgovinske platforme u državama članicama u kojima će se pružati usluge i provoditi aktivnosti te razmatra rizike koji se odnose na izdavatelje, vrstu tehnologije distribuiranog zapisa koja se upotrebljava te usluge i aktivnosti tržišne infrastrukture DLT.

7. Uredba (EU) br. 596/2014 primjenjuje se na financijske instrumente DLT koji su uvršteni za trgovanje na MTP-u DLT ili na TSS-u DLT.

Članak 4.

Zahtjevi i izuzeća koji se odnose na MTP-ove DLT

1. MTP DLT podliježe zahtjevima koji se primjenjuju na multilateralnu trgovinsku platformu na temelju Uredbe (EU) br. 600/2014 i Direktive 2014/65/EU.

Prvi podstavak ne primjenjuje se na one zahtjeve na temelju kojih je investicijsko društvo ili tržišni operater koji upravlja MTP-om DLT izuzet na temelju stavaka 2. i 3. ovog članka, pod uvjetom da to investicijsko društvo ili taj tržišni operater postupa u skladu s:

(a) člankom 7.;

(b) stavcima 2., 3. i 4. ovog članka; i

(c) svim kompenzacijskim mjerama koje nadležno tijelo smatra primjerenima za ostvarenje ciljeva odredaba za koje je zatraženo izuzeće ili kako bi se osigurala zaštita ulagatelja, integritet tržišta ili financijska stabilnost.

2. Osim osoba utvrđenih u članku 53. stavku 3. Direktive 2014/65/EU, ako to zatraži operater MTP-a DLT, nadležno tijelo može dopustiti tom operateru da fizičkim i pravnim osobama dopusti trgovanje za vlastiti račun kao članovima ili sudionicima, pod uvjetom da te osobe ispunjavaju sljedeće zahtjeve:

(a) imaju dovoljno dobar ugled;

(b) imaju dovoljnu razinu sposobnosti za trgovanje, osposobljenosti i iskustva, uključujući znanje o funkcioniranju tehnologije distribuiranog zapisa;

(c) nisu održavatelji tržišta na MTP-u DLT;

(d) ne upotrebljavaju tehniku visokofrekventnog algoritamskog trgovanja na MTP-u DLT;

(e) ne omogućuju drugim osobama izravan elektronički pristup MTP-u DLT;

(f) ne trguju za vlastiti račun kad izvršavaju naloge klijenata na tržišnoj infrastrukturi DLT; i

(g) dali su informiran pristanak za trgovanje na MTP-u DLT kao članovi ili sudionici te ih je MTP DLT obavijestio o potencijalnim rizicima upotrebe njegovih sustava za trgovanje financijskim instrumentima DLT.

Ako nadležno tijelo odobri izuzeće iz prvog podstavka ovog stavka, ono može zahtijevati dodatne mjere za zaštitu fizičkih osoba kojima je odobren pristup kao članovima ili sudionicima MTP-a DLT. Takve mjere moraju biti razmjerne profilu rizičnosti tih članova ili sudionika.

3. Na zahtjev operatera MTP-a DLT nadležno tijelo može izuzeti tog operatera ili njegove članove ili sudionike od primjene članka 26. Uredbe (EU) br. 600/2014.

Ako nadležno tijelo odobri izuzeće iz prvog podstavka ovog stavka, MTP DLT vodi evidenciju o svim transakcijama izvršenima putem njegovih sustava. Ta evidencija sadržava sve informacije utvrđene u članku 26. stavku 3. Uredbe (EU) br. 600/2014 koje su relevantne uzimajući u obzir sustav koji upotrebljava MTP DLT i član ili sudionik koji izvršava transakciju. MTP DLT osigurava i da nadležna tijela ovlaštena za primanje podataka izravno od multilateralne trgovinske platforme u skladu s člankom 26. te uredbe imaju izravan i neposredan pristup tim pojedinostima. Kako bi moglo pristupiti toj evidenciji, to se nadležno tijelo prima u MTP DLT kao sudionik - regulatorni promatrač.

Nadležno tijelo bez nepotrebne odgode stavlja na raspolaganje ESMA-i sve informacije kojima je pristupilo u skladu s ovim člankom.

4. Ako operater MTP-a DLT zatraži izuzeće na temelju stavka 2. ili 3., u svakom slučaju mora dokazati da je zatraženo izuzeće:

(a) razmjerno upotrebi tehnologije distribuiranog zapisa i opravdano njenom upotrebom; i

(b) ograničeno na MTP DLT i da nije prošireno na bilo koju drugu multilateralnu trgovinsku platformu kojom upravlja taj operater.

5. Stavci 2., 3. i 4. ovog članka primjenjuju se *mutatis mutandis* na CSD koji upravlja TSS-om DLT u skladu s člankom 6. stavkom 2.

6. ESMA priprema smjernice o kompenzacijskim mjerama iz stavka 1. drugog podstavka točke (c).

Članak 5.

Zahtjevi i izuzeća povezani sa SS-ovima DLT

1. CSD koji upravlja SS-om DLT podliježe zahtjevima koji se primjenjuju na CSD koji upravlja sustavom za namiru vrijednosnih papira na temelju Uredbe (EU) br. 909/2014.

Prvi podstavak ne primjenjuje se na one zahtjeve iz kojih je CSD koji upravlja SS-om DLT izuzet je na temelju stavaka od 2. do 9. ovog članka, pod uvjetom da CSD postupa u skladu s:

(a) člankom 7.;

(b) stavcima od 2. do 10. ovog članka; i

(c) svim kompenzacijskim mjerama koje nadležno tijelo smatra primjerenima za ostvarenje ciljeva odredaba za koje je zatraženo izuzeće ili kako bi se osigurala zaštite ulagatelja, integritet tržišta ili financijske stabilnosti.

2. Na zahtjev CSD-a koji upravlja SS-om DLT nadležno tijelo može izuzeti taj CSD od primjene članka 2. stavka 1. točke 4., 9. ili 28. ili članka 3., 37. ili 38. Uredbe (EU) br. 909/2014, pod uvjetom da taj CSD:

(a) dokaže da upotreba „računa vrijednosnih papira" kako je definiran u članku 2. stavku 1. točki 28. te uredbe ili upotreba nematerijaliziranog oblika kako je predviđeno u članku 3. te uredbe nije u skladu s upotrebom određene tehnologije distribuiranog zapisa;

(b) predloži kompenzacijske mjere za ostvarenje ciljeva odredbi čije se izuzeće traži te da minimalno osigura:

   i. da se financijski instrumenti DLT evidentiraju u okviru distribuiranog zapisa;

   ii. da je broj financijskih instrumenata DLT u izdanju ili dijelu izdanja koje je evidentirao CSD koji upravlja sustavom za namiru vrijednosnih papira DLT u svakom trenutku jednak zbroju financijskih instrumenata DLT koji čine takvo izdanje ili dio izdanja evidentiranih u okviru distribuiranog zapisa;

   iii. da vodi evidencije koje omogućuju CSD-u koji upravlja SS-om DLT da u svakom trenutku bez odgode odvoji financijske instrumente DLT člana, sudionika, izdavatelja ili klijenta od onih drugog člana, sudionika, izdavatelja ili klijenta; i

   iv. da se njime ne dopuštaju prekoračenja vrijednosnih papira, dugovni saldo ili nepravilno stvaranje ili brisanje vrijednosnih papira.

3. Na zahtjev CSD-a koji upravlja SS-om DLT nadležno tijelo može izuzeti taj CSD od primjene članka 6. ili 7. Uredbe (EU) br. 909/2014 pod uvjetom da CSD s pomoću pouzdanih postupaka i aranžmana barem osigura da SS DLT:

(a) omogućava jasnu, točnu i pravovremenu potvrdu pojedinosti transakcija financijskih instrumenata DLT, uključujući sva plaćanja izvršena u vezi s financijskim instrumentima DLT, kao i oslobađanje svih kolaterala u vezi s tim instrumentima ili traženje kolaterala u vezi s financijskim instrumentima DLT; i

(b) sprečava neuspjele namire ili rješava neuspjele namire ako ih nije moguće spriječiti.

4. Na zahtjev CSD-a koji upravlja SS-om DLT nadležno tijelo može izuzeti taj CSD od primjene članka 19. Uredbe (EU) br. 909/2014 samo u vezi s izdvajanjem osnovne usluge trećoj strani, pod uvjetom da primjena tog članka nije u skladu s upotrebom tehnologije distribuiranog zapisa kako ju je predvidio SS DLT kojim upravlja taj CSD.

5. Na zahtjev CSD-a koji upravlja SS-om DLT, nadležno tijelo može dopustiti tom CSD-u da kao sudionike u SS-u DLT prihvati i fizičke i pravne osobe pored onih koje su navedene u članku 2. točki (f) Direktive 98/26/EZ, pod uvjetom da te osobe:

(a) imaju dobar ugled;

(b) imaju dovoljnu razinu sposobnosti, osposobljenosti, iskustva i znanja u vezi s namirom, funkcioniranjem tehnologije distribuiranog zapisa i procjenom rizika; i

(c) dale su informirani pristanak za uključivanje u pilot-režim predviđen ovom Uredbom i na odgovarajući su način obaviještene o njegovoj eksperimentalnoj prirodi i mogućim rizicima povezanima s njime.

6. Na zahtjev CSD-a koji upravlja SS-om DLT nadležno tijelo može izuzeti taj CSD od primjene članka 33., 34. ili 35. Uredbe (EU) br. 909/2014, pod uvjetom da taj CSD predloži kompenzacijske mjere kako bi se ispunili ciljevi tih članaka i da barem osigura sljedeće:

(a) SS DLT javno objavljuje kriterije za sudjelovanje kojima se omogućuje pravedan i otvoren pristup svim osobama koje namjeravaju postati sudionici te su ti kriteriji transparentni, objektivni i nediskriminirajući; i

(b) SS DLT javno objavljuje cijene i naknade povezane s uslugama namire koje pruža.

7. Na zahtjev CSD-a koji upravlja SS-om DLT nadležno tijelo može izuzeti taj CSD od primjene članka 39. Uredbe (EU) br. 909/2014, pod uvjetom da taj CSD predloži kompenzacijske mjere kako bi se ispunili ciljevi tog članka i da s pomoću pouzdanih postupaka i aranžmana osigura barem sljedeće:

(a) SS DLT provodi namire transakcija financijskih instrumenata DLT gotovo u stvarnom vremenu ili u istome danu, a u svakom slučaju najkasnije drugi radni dan nakon zaključenja trgovanja;

(b) SS DLT javno objavljuje pravila kojima se uređuje sustav namire; i

(c) SS DLT smanjuje sve rizike koji proizlaze iz neimenovanja SS-a DLT kao sustava za potrebe Direktive 98/26/EZ, posebno u pogledu postupka u slučaju nesolventnosti.

Za potrebe upravljanja SS-om DLT, definicija CSD-a iz Uredbe (EU) br. 909/2014 kao pravne osobe koja upravlja sustavom za namiru vrijednosnih papira ne dovodi do toga da države članice moraju odrediti i prijaviti SS DLT kao sustav za namiru vrijednosnih papira na temelju Direktive 98/26/EZ. Međutim, države članice ne smiju biti spriječene u određivanju i obavješćivanju SS-a DLT kao sustava za namiru vrijednosnih papira na temelju Direktive 98/26/EZ ako SS DLT ispunjava zahtjeve iz te direktive.

Ako SS DLT nije određen i prijavljen kao sustav za namiru vrijednosnih papira na temelju Direktive 98/26/EZ, CSD koji upravlja tim SS-om DLT predlaže kompenzacijske mjere za smanjenje rizika koji proizlaze iz nesolventnosti.

8. Na zahtjev CSD-a koji upravlja SS-om DLT nadležno tijelo može izuzeti taj CSD od primjene članka 40. Uredbe (EU) br. 909/2014, pod uvjetom da taj CSD namiruje na temelju isporuke po plaćanju.

Namira plaćanja provodi se novcem središnje banke, među ostalim u tokeniziranom obliku, ako je to praktično i dostupno, ili, ako to nije praktično i dostupno, provodi se preko računa CSD-a u skladu s glavom IV. Uredbe (EU) br. 909/2014 ili novcem komercijalne banke, među ostalim u tokeniziranom obliku, u skladu s tom glavom, ili upotrebom „tokena e-novca”.

Odstupajući od drugog podstavka ovog stavka, glava IV. Uredbe (EU) br. 909/2014 ne primjenjuje se na kreditnu instituciju kada pruža namiru plaćanja novcem komercijalne banke tržišnoj infrastrukturi DLT koja evidentira financijske instrumente DLT čija ukupna tržišna vrijednost u trenutku početnog evidentiranja novog financijskog instrumenta DLT ne premašuje 6 milijardi EUR, kako je izračunato u skladu s člankom 3. stavkom 4. ove Uredbe.

Ako se namira odvija novcem komercijalne banke koji osigurava kreditna institucija na koju se na temelju trećeg podstavka ovog stavka ne primjenjuje glava IV. Uredbe (EU) br. 909/2014 ili ako se namira plaćanja odvija s pomoću „tokena e-novca", CSD koji upravlja SS-om DLT utvrđuje, mjeri, prati, upravlja i smanjuje na najmanju moguću mjeru sve rizike koji proizlaze iz upotrebe takvih sredstava.

Usluge povezane s „tokenima e-novca" koje su istovjetne uslugama navedenima u odjeljku C točkama (b) i (c) Priloga Uredbi (EU) br. 909/2014 pruža CSD koji upravlja SS-om DLT u skladu s glavom IV. Uredbe (EU) br. 909/2014 ili kreditna institucija.

9. Na zahtjev CSD-a koji upravlja SS-om DLT nadležno tijelo može izuzeti taj CSD od primjene članka 50., 51. ili 53. Uredbe (EU) br. 909/2014, pod uvjetom da taj CSD dokaže da upotreba tehnologije distribuiranog zapisa nije u skladu s postojećim sustavima drugih CSD-ova ili drugih tržišnih infrastruktura ili da bi odobravanje pristupa drugom CSD-u ili pristup drugoj tržišnoj infrastrukturi koja upotrebljava postojeće sustave prouzročio nerazmjerne troškove s obzirom na opseg aktivnosti SS-a DLT.

Ako je CSD koji upravlja SS-om DLT izuzet u skladu s prvim podstavkom ovog stavka, dužan je drugim operaterima SS-ova DLT ili drugim operaterima TSS-ova DLT omogućiti pristup svojem SS-u DLT. CSD koji upravlja SS-om DLT obavješćuje nadležno tijelo o svojoj namjeri da omogući takav pristup. Nadležno tijelo može zabraniti takav pristup u mjeri u kojoj bi takav pristup štetio stabilnosti financijskog sustava Unije ili financijskog sustava dotične države članice.

10. Ako CSD koji upravlja SS-om DLT zatraži izuzeće na temelju stavaka od 2. do 9., u svakom slučaju mora dokazati da je zatraženo izuzeće:

(a) razmjerno i opravdano upotrebom tehnologije distribuiranog zapisa; i

(b) ograničeno na SS DLT i ne obuhvaća sustav za namiru vrijednosnih papira kojim upravlja isti CSD.

11. Stavci od 2. do 10. ovog članka primjenjuju se *mutatis mutandis* na investicijsko društvo ili tržišnog operatera koji upravlja TSS-om DLT u skladu s člankom 6. stavkom 1.

12. ESMA priprema smjernice o kompenzacijskim mjerama iz stavka 1. drugog podstavka točke (c) ovog članka.

Članak 6.

Zahtjevi i izuzeća u pogledu TSS-ova DLT

1. Investicijsko društvo ili tržišni operater koji upravlja TSS-om DLT podliježu:

(a) zahtjevima koji se primjenjuju na multilateralnu trgovinsku platformu na temelju Uredbe (EU) br. 600/2014 i Direktive 2014/65/EU; i

(b) *mutatis mutandis*, zahtjevima koji se primjenjuju na CSD na temelju Uredbe (EU) br. 909/2014, uz iznimku članaka 9., 16., 17., 18., 20., 26., 27., 28., 31., 42., 43., 44., 46. i 47. te uredbe.

Prvi podstavak ne primjenjuje se na one zahtjeve od kojih su investicijsko društvo ili tržišni operater koji upravljaju TSS-om DLT izuzeti na temelju članka 4. stavaka 2. i 3. i članka 5. stavaka od 2. do 9., pod uvjetom da to investicijsko društvo ili taj tržišni operater postupa u skladu s:

(a) člankom 7.;

(b) člankom 4. stavcima 2., 3. i 4. i člankom 5. stavcima od 2. do 10.; i

(c) svim kompenzacijskim mjerama koje nadležno tijelo smatra primjerenima za ostvarenje ciljeva odredbi za koje je zatraženo izuzeće ili kako bi se osigurala zaštita ulagatelja, integritet tržišta ili financijska stabilnost.

2. CSD koji upravlja TSS-om DLT podliježe:

(a) zahtjevima koji se primjenjuju na CSD na temelju Uredbe (EU) br. 909/2014; i

(b) *mutatis mutandis*, zahtjevima koji se primjenjuju na multilateralnu trgovinsku platformu na temelju Uredbe (EU) br. 600/2014 i Direktive 2014/65/EU, uz iznimku članaka od 5. do 13. te direktive.

Prvi podstavak ne primjenjuje se na one zahtjeve od kojih je CSD koji upravlja TSS-om DLT izuzet na temelju članka 4. stavaka 2. i 3. i članka 5. stavaka od 2. do 9., pod uvjetom da taj CSD postupa u skladu s:

(a) člankom 7.;

(b) člankom 4. stavcima 2., 3. i 4. i člankom 5. stavcima od 2. do 10.; i

(c) svim kompenzacijskim mjerama koje nadležno tijelo smatra primjerenima za ostvarenje ciljeva odredbi za koje je zatraženo izuzeće ili kako bi se osigurala zaštita ulagatelja, integritet tržišta ili financijska stabilnost.

Članak 7.

Dodatni zahtjevi za tržišne infrastrukture DLT

1. Operateri tržišnih infrastruktura DLT izrađuju jasne i detaljne poslovne planove u kojima je opisano kako namjeravaju pružati svoje usluge i obavljati svoje aktivnosti, koji uključuju opis njihovog ključnog osoblja, tehničkih aspekata i upotrebe tehnologije distribuiranog zapisa te informacije koje se traže u stavku 3.

Osim toga, operateri tržišnih infrastruktura DLT moraju imati javno dostupnu, ažuriranu, jasnu i detaljnu pisanu dokumentaciju u kojoj se definiraju pravila po kojima tržišne infrastrukture DLT i njihovi operateri rade, uključujući pravne uvjete kojima se definiraju prava, obveze, dužnosti i odgovornosti operatera tržišne infrastrukture DLT te članova, sudionika, izdavatelja i klijenata koji upotrebljavaju njihovu predmetnu tržišnu infrastrukturu DLT. Tim pravnim uvjetima određuje se mjerodavno pravo, mehanizmi rješavanja sporova u predsudskom postupku, sve mjere zaštite u slučaju nesolventnosti na temelju Direktive 98/26/EZ i jurisdikcije u kojima se mogu pokrenuti sudski postupci. Operateri tržišnih infrastruktura DLT mogu svoju pisanu dokumentaciju učiniti dostupnom i elektroničkim sredstvima.

2. Operateri tržišnih infrastruktura DLT uspostavljaju ili dokumentiraju, prema potrebi, pravila o funkcioniranju tehnologije distribuiranog zapisa koju upotrebljavaju, uključujući pravila o pristupu distribuiranom zapisu, o sudjelovanju validirajućih čvorova, o rješavanju mogućih sukoba interesa i o upravljanju rizicima, uključujući sve mjere za ublažavanje kako bi se osigurala zaštita ulagatelja, integritet tržišta i financijska stabilnost.

3. Operateri tržišnih infrastruktura DLT dužni su na svojim internetskim stranicama dati svojim članovima, sudionicima, izdavateljima i klijentima jasne i nedvosmislene informacije o tome kako izvršavaju svoje funkcije, pružaju usluge i obavljaju aktivnosti te na koji način izvršavanje tih funkcija, pružanje tih usluga i obavljanje tih aktivnosti odstupa od onih koje izvršava multilateralna trgovinska platforma ili sustav za namiru vrijednosnih papira koji se ne temelje na tehnologiji distribuiranog zapisa. Te informacije moraju sadržavati vrstu tehnologije distribuiranog zapisa koja se upotrebljava.

4. Operateri tržišnih infrastruktura DLT osiguravaju da su svi mehanizmi IT-a i kibermehanizmi koji se odnose na upotrebu njihove tehnologije distribuiranog zapisa razmjerni prirodi, veličini i složenosti njihova poslovanja. Tim se mehanizmima mora osigurati kontinuitet i kontinuirana transparentnost, dostupnost, pouzdanost i sigurnost njihovih usluga i aktivnosti, uključujući pouzdanost pametnih ugovora koji se koriste u okviru tržišne infrastrukture DLT-a. Tim se mehanizmima isto tako moraju osigurati integritet, sigurnost i povjerljivost svih podatka koje su pohranili ti operateri te dostupnost i pristupačnost tih podataka.

Operateri tržišnih infrastruktura DLT uspostavljaju posebne postupke upravljanja operativnim rizicima za rizike koje predstavlja upotreba tehnologije distribuiranog zapisa i kriptoimovine te za rješavanje tih rizika ako do njih dođe.

Radi procjene pouzdanosti svih mehanizama IT-a i kibermehanizama tržišne infrastrukture DLT nadležno tijelo može zahtijevati reviziju tih mehanizama. Ako nadležno tijelo zahtijeva reviziju, ono imenuje neovisnog revizora za njezinu provedbu. Tržišna infrastruktura DLT snosi troškove te revizije.

5. Ako operater tržišne infrastrukture DLT osigurava čuvanje sredstava, kolaterala ili financijskih instrumenata DLT članova, sudionika, izdavatelja ili klijenata te osigurava načine pristupa takvoj imovini, među ostalim i u obliku kriptografskih ključeva, taj je operater dužan uspostaviti odgovarajuće mehanizme za sprečavanje upotrebe te imovine za vlastiti račun operatera bez prethodne izričite pisane suglasnosti dotičnog sudionika, člana, izdavatelja ili klijenta u pisanom obliku, koja se može dati elektroničkim putem.

Operateri tržišne infrastrukture DLT moraju voditi sigurne, točne, pouzdane i dostupne evidencije o sredstvima, kolateralima i financijskim instrumentima DLT koje njihova tržišna infrastruktura DLT drži za svoje članove, sudionike, izdavatelje ili klijente te o načinima pristupa tim sredstvima, kolateralima i financijskim instrumentima DLT.

Operateri tržišne infrastrukture DLT moraju odvojiti sredstva, kolaterale i financijske instrumente DLT članova, sudionika, izdavatelja ili klijenata koji upotrebljavaju tržišnu infrastrukturu DLT te načine pristupa takvoj imovini, od sredstava, kolaterala i financijskih sredstava operatera te od takve imovine drugih članova, sudionika, izdavatelja i klijenata.

Svim mehanizmima IT-a i kibermehanizmima iz stavka 4. mora se osigurati da su ta sredstva, kolaterali i financijski instrumenti DLT koje tržišna infrastruktura DLT drži za svoje članove, sudionike, izdavatelje ili klijente, kao i načini pristupa njima, zaštićeni od rizika neovlaštenog pristupa, hakiranja, propadanja, gubitka, kibernapada, krađe, prijevare, nemara i drugih ozbiljnih operativnih neispravnosti.

6. U slučaju gubitka sredstava, gubitka kolaterala ili gubitka financijskog instrumenta DLT, operater tržišne infrastrukture DLT koji je izgubio sredstva, kolateral ili financijski instrument DLT odgovoran je za gubitak, do tržišne vrijednosti izgubljene imovine. Operater tržišne infrastrukture DLT nije odgovoran za gubitak ako dokaže da je gubitak nastao kao posljedica vanjskog događaja koji je izvan njegove razumne kontrole i čije su posljedice bile neizbježne unatoč svim razumnim naporima da se izbjegnu.

Operateri tržišne infrastrukture DLT uspostavljaju transparentne i odgovarajuće mehanizme za osiguravanje zaštite ulagatelja te uspostavljaju mehanizme za rješavanje pritužbi klijenta i postupke za naknadu štete ili pravnu zaštitu u slučaju gubitka ulagatelja zbog bilo koje okolnosti iz prvog podstavka ovog stavka ili zbog prestanka poslovanja zbog bilo koje od okolnosti iz članka 8. stavka 13., članka 9. stavka 11. i članka 10. stavka 10.

Nadležno tijelo može na pojedinačnoj osnovi odlučiti zatražiti od operatera tržišne infrastrukture DLT dodatne bonitetne zaštitne mjere u obliku regulatornog kapitala ili police osiguranja ako nadležno tijelo utvrdi da potencijalne odgovornosti za štetu klijentima operatera tržišne infrastrukture DLT zbog bilo koje od okolnosti iz prvog podstavka ovog stavka nisu na odgovarajući način obuhvaćene bonitetnim zahtjevima iz Uredbe (EU) br. 909/2014, Uredbe (EU) 2019/2033 Europskog parlamenta i Vijeća ([18]), Direktive 2014/65/EU ili Direktive (EU) 2019/2034 Europskog parlamenta i Vijeća ([19]) kako bi se osigurala zaštita ulagatelja.

7. Operater tržišne infrastrukture DLT utvrđuje i javno objavljuje jasnu i detaljnu strategiju za smanjenje aktivnosti određene tržišne infrastrukture DLT ili izlazak iz nje ili prestanak poslovanja, određene tržišne infrastrukture DLT („prijelazna strategija”), uključujući prijelaznu strategiju ili povrat svojih operacija povezanih s tehnologijom distribuiranog zapisa na tradicionalne tržišne infrastrukture, u slučaju:

(a) da je prag utvrđen u članku 3. stavku 3. premašen;

([18]) Uredba (EU) 2019/2033 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o bonitetnim zahtjevima za investicijska društva i o izmjeni uredaba (EU) br. 1093/2010, (EU) br. 575/2013, (EU) br. 600/2014 i (EU) br. 806/2014 (SL L 314, 5.12.2019., str. 1.).

([19]) Direktiva (EU) 2019/2034 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. studenoga 2019. o bonitetnom nadzoru nad investicijskim društvima i o izmjeni direktiva 2002/87/EZ, 2009/65/EZ, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU i 2014/65/EU (SL L 314, 5.12.2019., str. 64).

(b) da se posebno odobrenje ili izuzeće odobreno na temelju ove Uredbe treba povući ili na drugi način ukinuti, među ostalim u slučaju ukidanja posebnog odobrenja ili izuzeća zbog događaja predviđenih u članka 14. stavku 2.; ili

(c) svakog dobrovoljnog ili prisilnog prestanka poslovanja tržišne infrastrukture DLT.

Prijelazna strategija mora biti spremna za pravodobnu provedbu.

U prijelaznoj strategiji utvrđuje se na koji se način postupa s članovima, sudionicima, izdavateljima i klijentima u slučaju povlačenja ili prestanka posebnog odobrenja ili prestanka poslovanja iz prvog podstavka ovog stavka. Prijelaznom strategijom utvrđuje se način zaštite klijenata, posebno malih ulagatelja, od svakog nerazmjernog učinka povlačenja ili prestanka posebnog odobrenja ili prestanka poslovanja. Prijelazna strategija redovito se ažurira podložno prethodnom odobrenju nadležnog tijela.

U prijelaznoj strategiji navodi se što treba učiniti u slučaju premašivanja praga utvrđenog u članku 3. stavku 3.

8. Investicijska društva ili tržišni operateri kojima je dopušteno upravljati samo MTP-om DLT na temelju članka 8. stavka 2. ove Uredbe i koji u svojim prijelaznim strategijama ne navode da namjeravaju dobiti odobrenje za upravljanje multilateralnom trgovinskom platformom na temelju Direktive 2014/65/EU, kao i CSD-ovi koji upravljaju TSS-om DLT, ulažu sve napore kako bi s sklopili aranžmane s investicijskim društvima ili tržišnim operaterima koji upravljaju multilateralnom trgovinskom platformom na temelju Direktive 2014/65/EU radi preuzimanja svojeg poslovanja i te aranžmane navode u svojim prijelaznim strategijama.

9. CSD-ovi koji upravljaju SS-om DLT kojima je dopušteno upravljati samo SS-om DLT na temelju članka 9. stavka 2. ove Uredbe i koji u svojim prijelaznim strategijama ne navode da namjeravaju dobiti odobrenje za upravljanje sustavom za namiru vrijednosnih papira na temelju Uredbe (EU) br. 909/2014 te investicijska društva ili tržišni operateri koji upravljaju TSS-om DLT ulažu sve napore kako bi sklopili aranžmane s CSD-ovima koji upravljaju sustavom za namiru vrijednosnih papira radi preuzimanja svojeg poslovanja i te aranžmane navode u svojim prijelaznim strategijama.

CSD-ovi koji upravljaju sustavom za namiru vrijednosnih papira i koji prime zahtjev za sklapanje aranžmana iz prvog podstavka ovog stavka odgovaraju u roku od tri mjeseca od datuma primitka zahtjeva. CSD koji upravlja sustavom za namiru vrijednosnih papira sklapa aranžmane na nediskriminirajući način i može naplatiti razumnu komercijalnu naknadu na temelju stvarnih troškova. On smije odbiti takav zahtjev samo ako smatra da bi aranžmani utjecali na neometano i uredno funkcioniranje financijskih tržišta ili bi predstavljali sistemski rizik. On ne smije odbiti zahtjev na osnovi gubitka tržišnog udjela. Ako odbije zahtjev, o razlozima za to pisanim putem obavješćuje operatera tržišne infrastrukture DLT koji je podnio zahtjev.

10. Aranžmani iz stavaka 8. i 9. uspostavljaju se najkasnije pet godina od datuma izdavanja posebnog odobrenja ili se uspostavljaju na raniji datum ako to zahtijeva nadležno tijelo kako bi se uklonio rizik od prijevremenog prekida posebnog odobrenja.

Članak 8.

Posebno odobrenje za upravljanje MTP-om DLT

1. Pravna osoba s odobrenjem za rad kao investicijsko društvo ili za upravljanje uređenim tržištem na temelju Direktive 2014/65/EU može podnijeti zahtjev za posebno odobrenje za upravljanje MTP-om DLT na temelju ove Uredbe.

2. Ako pravna osoba podnese zahtjev za izdavanje odobrenja za rad kao investicijsko društvo ili odobrenja za upravljanje uređenim tržištem na temelju Direktive 2014/65/EU i istodobno podnese zahtjev za posebno odobrenje na temelju ovog članka, isključivo u svrhu upravljanja MTP-om DLT, nadležno tijelo ne procjenjuje ispunjava li podnositelj zahtjeva zahtjeve iz Direktive 2014/65/EU u pogledu kojih je podnositelj zatražio izuzeće u skladu s člankom 4. ove Uredbe.

3. Ako, kako je navedeno u stavku 2. ovog članka, pravna osoba istodobno podnese zahtjev za izdavanje odobrenja za rad kao investicijsko društvo, ili odobrenja za upravljanje uređenim tržištem, i za posebno odobrenje, ona u svojem zahtjevu dostavlja informacije koje se zahtijevaju na temelju članka 7. Direktive 2014/65/EU, osim informacija koje bi bile potrebne da se dokaže usklađenost sa zahtjevima u pogledu kojih je podnositelj zahtjeva zatražio izuzeće u skladu s člankom 4. ove Uredbe.

4. Zahtjev za izdavanje posebnog odobrenja za upravljanje MTP-om DLT na temelju ove Uredbe sadržava sljedeće informacije:

(a) poslovni plan podnositelja zahtjeva, pravila MTP-a DLT i sve pravne uvjete, kako je navedeno u članku 7. stavku 1. te informacije o funkcioniranju, uslugama i aktivnostima MTP-a DLT, kako je navedeno u članku 7. stavku 3.;

(b) opis funkcioniranja tehnologije distribuiranog zapisa koja se upotrebljava, kako je navedeno u članku 7. stavku 2.;

(c) opis svih mehanizama IT-a i kibermehanizama podnositelja zahtjeva, kako je navedeno u članku 7. stavku 4.;

(d) dokaz da podnositelj zahtjeva ima uspostavljene dostatne bonitetne zaštitne mjere kako bi ispunio svoje obveze i nadoknadio štetu svojim klijentima, kako je navedeno u članku 7. stavku 6. trećem podstavku;

(e) ako je primjenljivo, opis mehanizama za čuvanje financijskih instrumenata DLT za klijente, kako je navedeno u članku 7. stavku 5.;

(f) opis mehanizama kojima se osigurava zaštita ulagatelja i opis mehanizama za rješavanje pritužbi i pravne zaštite klijenata, kako je navedeno u članku 7. stavku 6. drugom podstavku;

(g) prijelaznu strategiju podnositelja zahtjeva; i

(h) izuzeća koja podnositelj zahtjeva traži na temelju članka 4., opravdanje za svako zatraženo izuzeće i sve predložene kompenzacijske mjere te sredstva kojima namjerava ispuniti uvjete povezane s tim izuzećima.

5. Do 23. ožujka 2023. ESMA izrađuje smjernice za utvrđivanje standardnih obrazaca, formata i predložaka za potrebe stavka 4.

6. U roku od 30 radnih dana od datuma primitka zahtjeva za posebno odobrenje za upravljanje MTP-om DLT nadležno tijelo ocjenjuje je li zahtjev potpun. Ako zahtjev nije potpun, nadležno tijelo određuje rok u kojem podnositelj zahtjeva treba pružiti informacije koje nedostaju ili bilo koje dodatne informacije. Nadležno tijelo izvješćuje podnositelja zahtjeva kada zahtjev smatra potpunim.

Čim nadležno tijelo smatra da je zahtjev potpun, šalje primjerak tog zahtjeva ESMA-i.

7. Ako je to potrebno radi promicanja dosljednosti i razmjernosti izuzeća ili, prema potrebi, osiguravanja zaštite ulagatelja, integriteta tržišta i financijske stabilnosti, ESMA u roku od 30 kalendarskih dana od primitka primjerka tog zahtjeva nadležnom tijelu dostavlja neobvezujuće mišljenje o izuzećima koja je zatražio podnositelj zahtjeva ili o primjerenosti vrste tehnologije distribuiranog zapisa koja se upotrebljava za potrebe ove Uredbe.

Prije izdavanja neobvezujućeg mišljenja ESMA se savjetuje s nadležnim tijelima drugih država članica i pri izdavanju svojeg mišljenja u najvećoj mogućoj mjeri uzima u obzir njihova stajališta.

Ako ESMA izda neobvezujuće mišljenje, nadležno tijelo to mišljenje uzima u obzir i dostavlja ESMA-i izjavu o svim značajnim odstupanjima od tog mišljenja ako ESMA to zatraži. Mišljenje ESMA-e i izjava nadležnog tijela ne objavljuju se.

8. Do 24. ožujka 2025. ESMA izrađuje smjernice za promicanje dosljednosti i proporcionalnosti:

(a) izuzeća odobrenih operaterima MTP-ova DLT u cijeloj Uniji, među ostalim u kontekstu evaluacije primjerenosti različitih vrsta tehnologije distribuiranog zapisa koje operateri MTP-ova DLT upotrebljavaju za potrebe ove Uredbe; i

(b) korištenja mogućnosti koja je predviđena člankom 3. stavkom 6.

Tim se smjernicama osigurava zaštita ulagatelja, integritet tržišta i financijska stabilnost.

ESMA periodično ažurira te smjernice.

9. U roku od 90 radnih dana od datuma primitka potpunog zahtjeva za posebno odobrenje za upravljanje MTP-om DLT nadležno tijelo provodi procjenu zahtjeva i odlučuje hoće li izdati posebno odobrenje. Ako podnositelj zahtjeva istodobno podnese zahtjev na temelju Direktive 2014/65/EU i za posebno odobrenje na temelju ove Uredbe, razdoblje procjene može se produljiti za dodatno razdoblje koje može trajati najdulje koliko i razdoblje navedeno u članku 7. stavku 3. Direktive 2014/65/EU.

10. Ne dovodeći u pitanje članke 7. i 44. Direktive 2014/65/EU, nadležno tijelo odbija izdati posebno odobrenje za upravljanje MTP-om DLT ako postoje razlozi zbog kojih smatra:

(a) da podnositelj zahtjeva nije na ispravan način uzeo u obzir i smanjio značajne rizike za zaštitu ulagatelja, integritet tržišta ili financijsku stabilnost;

(b) da se posebno odobrenje za upravljanje MTP-om DLT i zatražena izuzeća traže u svrhu zaobilaženja pravnih ili regulatornih zahtjeva; ili

(c) da operater MTP-a DLT neće moći poštovati primjenjive odredbe prava Unije ili odredbe nacionalnog prava koje nisu obuhvaćene područjem primjene prava Unije ili da neće dopustiti svojim korisnicima da se usklade s njima.

11. Posebna dozvola važeće je u cijeloj Unije u razdoblju do šest godina od datuma izdavanja. U posebnom odobrenju navode se izuzeća odobrena u skladu s člankom 4., sve kompenzacijske mjere i svi niži pragovi koje je utvrdilo nadležno tijelo u skladu s člankom 3. stavkom 6.

Nadležno tijelo bez odgode obavješćuje ESMA-u o izdavanju, odbijanju ili povlačenju posebnog odobrenja na temelju ovog članka, uključujući sve informacije navedene u prvom podstavku ovog stavka.

ESMA na svojim internetskim stranicama objavljuje:

(a) popis MTP-ova DLT, datume početka i prestanka njihovih posebnih odobrenja, popis izuzeća koja su odobrena svakome od njih i sve niže pragove koje su nadležna tijela odredila za svako od njih; i

(b) ukupan broj zahtjeva za izuzeće podnesenih na temelju članka 4., uz navođenje broja i vrsta izuzeća koja su odobrena ili odbijena, zajedno s obrazloženjima za svako odbijanje.

Informacije iz trećeg podstavka točke (b) objavljuju se anonimno.

12. Ne dovodeći u pitanje članke 8. i 44. Direktive 2014/65/EU, nadležno tijelo povlači posebno odobrenje ili bilo koje povezano izuzeće ako:

(a) utvrdi se nedostatak u funkcioniranju tehnologije distribuiranog zapisa koja se upotrebljava, ili u uslugama ili aktivnostima koje pruža operater MTP-a DLT koji predstavlja rizik za zaštitu ulagatelja, integritet tržišta ili financijsku stabilnost, a rizik nadilazi prednosti usluga i aktivnosti kojima se eksperimentira;

(b) operater koji upravlja MTP-om DLT povrijedi uvjete povezane s izuzećima;

(c) operater koji upravlja MTP-om DLT uvrsti za trgovanje financijske instrumente koji ne ispunjavaju uvjete utvrđene u članku 3. stavku 1.;

(d) operater koji upravlja MTP-om DLT premaši prag utvrđen u članku 3. stavku 2.;

(e) operater MTP-a DLT premaši prag utvrđen u članku 3. stavku 3. i ne aktivira prijelaznu strategiju; ili

(f) operater MTP-a DLT dobije posebno odobrenje ili povezana izuzeća na temelju obmanjujućih informacija ili bitnog propusta.

13. Ako operater MTP-a DLT namjerava uvesti bitnu promjenu u funkcioniranje vrste tehnologije distribuiranog zapisa koja se upotrebljava ili na usluge ili aktivnosti tog operatera, a ta bitna promjena zahtijeva novo posebno odobrenje, novo izuzeće ili izmjenu jednog ili više postojećih izuzeća operatera ili bilo kojih uvjeta povezanih s izuzećem, operater MTP-a DLT mora zatražiti novo posebno odobrenje, izuzeće ili izmjenu.

Ako operater MTP-a DLT zatraži novo posebno odobrenje, izuzeće ili izmjenu, primjenjuje se postupak utvrđen u članku 4. Nadležno tijelo obrađuje taj zahtjev u skladu s ovim člankom.

Članak 9.

Posebno odobrenje za upravljanje SS-om DLT

1. Pravna osoba s odobrenjem za rad kao CSD na temelju Uredbe (EU) br. 909/2014 može podnijeti zahtjev za posebno odobrenje za upravljanje SS-om DLT na temelju ove Uredbe.

2. Ako pravna osoba podnese zahtjev za izdavanje odobrenja za rad CSD-a na temelju Uredbe (EU) br. 909/2014 i istodobno podnese zahtjev za posebno odobrenje na temelju ovog članka, isključivo u svrhu upravljanja SS-om DLT, nadležno tijelo ne procjenjuje ispunjava li podnositelj zahtjeva zahtjeve iz Uredbe (EU) br. 909/2014 u pogledu kojih je podnositelj zatražio izuzeće u skladu s člankom 5. ove Uredbe.

3. Ako, kako je navedeno u stavku 2. ovog članka, pravna osoba istodobno podnese zahtjev za izdavanje odobrenja za rad kao CSD i za posebno odobrenje, ona u svojem zahtjevu mora dostaviti informacije iz članka 17. stavka 2. Uredbe (EU) br. 909/2014, osim informacija koje bi bile potrebne da se dokaže usklađenost sa zahtjevima u pogledu kojih je podnositelj zahtjeva zatražio izuzeće u skladu s člankom 5. ove Uredbe.

4. Zahtjev za izdavanje posebnog odobrenja za upravljanje SS-om DLT na temelju ove Uredbe sadržava sljedeće informacije:

(a) poslovni plan podnositelja zahtjeva, pravila SS-a DLT i sve pravne uvjete, kako je navedeno u članku 7. stavku 1. te informacije o funkcioniranju, uslugama i aktivnostima SS-a DLT kako je navedeno u članku 7. stavku 3.;

(b) opis funkcioniranja tehnologije distribuiranog zapisa koja se upotrebljava, kako je navedeno u članku 7. stavku 2.;

(c) opis svih mehanizama IT-a i kibermehanizama podnositelja zahtjeva, kako je navedeno u članku 7. stavku 4.;

(d) dokaz da podnositelj zahtjeva ima uspostavljene dostatne bonitetne zaštitne mjere kako bi ispunio svoju odgovornost i nadoknadio štetu svojim klijentima, kako je navedeno u članku 7. stavku 6. trećem podstavku;

(e) ako je primjenljivo, opis mehanizama za čuvanje financijskih instrumenata DLT za klijente, kako je navedeno u članku 7. stavku 5.;

(f) opis mehanizama kojima se osigurava zaštita ulagatelja i opis mehanizama za obradu pritužbi i pravnu zaštitu klijenta, kako je navedeno u članku 7. stavku 6. drugom podstavku;

(g) prijelaznu strategiju podnositelja zahtjeva; i

(h) izuzeća koja podnositelj zahtjeva traži na temelju članka 5., opravdanje za svako zatraženo izuzeće i sve predložene kompenzacijske mjere te sredstva kojima namjerava ispuniti uvjete povezane s tim izuzećima.

5. Do 23. ožujka 2023. ESMA izrađuje smjernice za utvrđivanje standardnih obrazaca, formata i predložaka za potrebe stavka 4.

6. U roku od 30 radnih dana od datuma primitka zahtjeva za posebno odobrenje za upravljanje SS-om DLT nadležno tijelo ocjenjuje je li zahtjev potpun. Ako zahtjev nije potpun, nadležno tijelo određuje rok u kojem podnositelj zahtjeva treba pružiti informacije koje nedostaju ili bilo koje dodatne informacije. Nadležno tijelo izvješćuje podnositelja zahtjeva kada zahtjev bude smatralo potpunim.

Čim nadležno tijelo smatra da je zahtjev potpun, šalje primjerak tog zahtjeva:

(a) ESMA-i; i

(b) relevantnim tijelima iz članka 12. Uredbe (EU) br. 909/2014;

7. Ako je to potrebno radi promicanja dosljednosti i proporcionalnosti izuzeća ili, prema potrebi, osiguravanja zaštite ulagatelja, integriteta tržišta i financijske stabilnosti, ESMA u roku od 30 kalendarskih dana od primitka primjerka tog zahtjeva nadležnom tijelu dostavlja neobvezujuće mišljenje o zatraženim izuzećima ili o primjerenosti vrste tehnologije distribuiranog zapisa koja se upotrebljava za potrebe ove Uredbe.

Prije izdavanja neobvezujućeg mišljenja ESMA se savjetuje s nadležnim tijelima ostalih država članica i pri izdavanju svojeg mišljenju u najvećoj mogućoj mjeri uzima u obzir njihova stajališta.

Ako ESMA izda neobvezujuće mišljenje, nadležno tijelo to mišljenje uzima u obzir i dostavlja ESMA-i izjavu o svim značajnim odstupanjima od tog mišljenja ako ESMA to zatraži. Mišljenje ESMA-e i izjava nadležnog tijela ne objavljuju se.

Relevantna tijela navedena u članku 12. Uredbe (EU) br. 909/2014 nadležnom tijelu dostavljaju neobvezujuće mišljenje o značajkama SS-a DLT kojim upravlja podnositelj zahtjeva u roku od 30 kalendarskih dana od primitka primjerka tog zahtjeva.

8. Do 24. ožujka 2025. ESMA izrađuje smjernice za promicanje dosljednosti i razmjernosti:

(a) izuzeća odobrenih CSD-ovima koji upravljaju SS-ovima DLT u cijeloj Uniji, među ostalim u kontekstu evaluacije primjerenosti različitih vrsta tehnologije distribuiranog zapisa koje tržišni operateri upotrebljavaju za potrebe ove Uredbe; i

(b) korištenja mogućnosti koja je predviđena člankom 3. stavkom 6.

Tim se smjernicama osigurava zaštita ulagatelja, integritet tržišta i financijska stabilnost.

ESMA periodično ažurira te smjernice.

9. U roku od 90 radnih dana od datuma primitka potpunog zahtjeva za posebno odobrenje za upravljanje SS-om DLT nadležno tijelo provodi procjenu zahtjeva i odlučuje hoće li izdati posebno odobrenje. Ako podnositelj zahtjeva istodobno podnese zahtjev za izdavanje odobrenja kao CSD na temelju Uredbe (EU) br. 909/2014 i za izdavanje posebnog odobrenja na temelju ove Uredbom, razdoblje procjene može se produljiti za dodatno razdoblje koje može trajati najdulje koliko i razdoblje navedeno u članku 17. stavku 8. Uredbe (EU) br. 909/2014.

10. Ne dovodeći u pitanje članak 17. Uredbe (EU) br. 909/2014, nadležno tijelo odbija izdati posebno odobrenje za upravljanje SS-om DLT ako postoje razlozi zbog kojih smatra:

(a) da podnositelj zahtjeva nije na ispravan način uzeo u obzir i smanjio značajne rizike za zaštitu ulagatelja, integritet tržišta ili financijsku stabilnost;

(b) da se posebno odobrenje za upravljanje SS-om DLT i zatražena izuzeća traže u svrhu zaobilaženja pravnih ili regulatornih zahtjeva; ili

(c) da CSD neće moći poštovati primjenjive odredbe prava Unije ili odredbe nacionalnog prava koje nisu obuhvaćene područjem primjene prava Unije ili da neće dopustiti svojim korisnicima da se usklade s njima.

11. Posebno odobrenje važeće je u cijeloj Uniji u razdoblju do šest godina od datuma izdavanja. U posebnom odobrenju navode se izuzeća odobrena u skladu s člankom 5., sve kompenzacijske mjere i svi niži pragovi koje je odredilo nadležno tijelo u skladu s člankom 3. stavkom 6.

Nadležno tijelo bez odgode obavješćuje ESMA-u i relevantna tijela navedena u stavku 7. ovog članka o izdavanju, odbijanju ili povlačenju posebnog odobrenja na temelju ovog članka, uključujući sve informacije navedene u prvom podstavku ovog stavka.

ESMA na svojim internetskim stranicama objavljuje:

(a) popis SS-ova DLT, datume početka i prestanka njihovih posebnih odobrenja i popis izuzeća koja su odobrena svakome od njih te sve niže pragove koje su nadležna tijela odredila za svakog od njih; i

(b) ukupan broj zahtjeva za izuzeće podnesenih na temelju članka 5., uz navođenje broja i vrsta odobrenih ili odbijenih izuzeća, zajedno s obrazloženjima za svako odbijanje.

Informacije iz trećeg podstavka točke (b) objavljuju se anonimno.

12. Ne dovodeći u pitanje članak 20. Uredbe (EU) br. 909/2014, nadležno tijelo povlači posebno odobrenje ili bilo koje povezano izuzeće ako:

(a) utvrdi se nedostatak u funkcioniranju tehnologije distribuiranog zapisa koja se upotrebljava, ili u uslugama ili aktivnostima koje pruža CSD koji upravlja SS-om DLT koji predstavlja rizik za zaštitu ulagatelja, integritet tržišta ili financijsku stabilnost, a rizik nadilazi prednosti usluga i aktivnosti kojima se eksperimentira;

(b) CSD koji upravlja SS-om DLT povrijedi uvjete povezane s izuzećima;

(c) CSD koji upravlja SS-om DLT evidentira financijske instrumente koji ne ispunjavaju uvjete utvrđene u članku 3. stavku 1.;

(d) CSD koji upravlja SS-om DLT premaši prag utvrđen u članku 3. stavku 2.;

(e) CSD koji upravlja SS-om DLT premaši prag utvrđen u članku 3. stavku 3. i nije aktivirao prijelaznu strategiju; ili

(f) ako je CSD koji upravlja SS-om DLT dobio posebno odobrenje ili povezana izuzeća na temelju obmanjujućih informacija ili bitnog propusta.

13. Ako CSD koji upravlja SS-om DLT namjerava uvesti bitnu promjenu u funkcioniranju tehnologije distribuiranog zapisa koja se upotrebljava ili u uslugama ili aktivnostima tog CSD-a, a ta bitna promjena zahtijeva novo posebno odobrenje, novo izuzeće ili izmjenu jednog ili više postojećih izuzeća tog CSD-a ili bilo kojeg uvjeta povezanog s izuzećem, CSD koji upravlja SS-om DLT mora zatražiti novo posebno odobrenje, izuzeće ili izmjenu.

Ako CSD koji upravlja SS-om DLT zatraži novo posebno odobrenje, izuzeće ili izmjenu, primjenjuje se postupak utvrđen u članku 5. Nadležno tijelo obrađuje taj zahtjev u skladu s ovim člankom.

Članak 10.

Posebno odobrenje za upravljanje TSS-om DLT

1. Pravna osoba s odobrenjem za rad kao investicijsko društvo ili odobrenjem za upravljanje uređenim tržištem na temelju Direktive 2014/65/EU ili s odobrenjem za rad kao CSD na temelju Uredbe (EU) br. 909/2014 može podnijeti zahtjev za posebno odobrenje za upravljanje TSS-om DLT na temelju ove Uredbe.

2. Ako pravna osoba podnese zahtjev za izdavanje odobrenja za rad kao investicijsko društvo ili odobrenja za upravljanje uređenim tržištem na temelju Direktive 2014/65/EU ili odobrenja za rad kao CSD na temelju Uredbe (EU) br. 909/2014 i istodobno podnese zahtjev za posebno odobrenje na temelju ovog članka, isključivo u svrhu upravljanja TSS-om DLT, nadležno tijelo ne procjenjuje ispunjava li podnositelj zahtjeva zahtjeve iz Direktive 2014/65/EU ili Uredbe (EU) br. 909/2014 u pogledu kojih je podnositelj zatražio izuzeće u skladu s člankom 6. ove Uredbe.

3. Ako, kako je navedeno u stavku 2. ovog članka, pravna osoba istodobno podnese zahtjev za izdavanje odobrenja za rad kao investicijsko društvo ili odobrenja za upravljanje uređenim tržištem ili odobrenja za rad kao CSD i za posebno odobrenje, ona u svojem zahtjevu dostavlja informacije koje se zahtijevaju na temelju članka 7. Direktive 2014/65/EU odnosno članka 17. Uredbe (EU) br. 909/2014, osim informacija koje bi bile potrebne da se dokaže usklađenost sa zahtjevima u pogledu kojih je podnositelj zahtjeva zatražio izuzeće u skladu s člankom 6. ove Uredbe.

4. Zahtjev za izdavanje posebnog odobrenja za upravljanje TSS-om DLT na temelju ove Uredbe sadržava sljedeće informacije:

(a) poslovni plan podnositelja zahtjeva, pravila TSS-a DLT i sve pravne uvjete, kako je navedeno u članku 7. stavku 1. te informacije o funkcioniranju, uslugama i aktivnostima TSS-a DLT, kako je navedeno u članku 7. stavku 3.;

(b) opis funkcioniranja tehnologije distribuiranog zapisa koja se upotrebljava, kako je navedeno u članku 7. stavku 2.;

(c) opis svih mehanizama IT-a i kibermehanizama podnositelja zahtjeva, kako je navedeno u članku 7. stavku 4.;

(d) dokaz da podnositelj zahtjeva ima uspostavljene dostatne bonitetne zaštitne mjere kako bi ispunio svoje obveze i nadoknadio štetu svojim klijentima, kako je navedeno u članku 7. stavku 6. trećem podstavku;

(e) ako je primjenljivo, opis mehanizama za čuvanje financijskih instrumenata DLT za klijente, kako je navedeno u članku 7. stavku 5.;

(f) opis mehanizama kojima se osigurava zaštita ulagatelja i opis mehanizama za rješavanje pritužbi i pravne zaštite klijenata, kako je navedeno u članku 7. stavku 6. drugom podstavku;

(g) prijelaznu strategiju podnositelja zahtjeva; i

(h) izuzeća koja podnositelj zahtjeva traži na temelju članka 6., opravdanje za svako zatraženo izuzeće i sve predložene kompenzacijske mjere te sredstva kojima namjerava ispuniti uvjete povezane s tim izuzećima.

5. Osim informacija iz stavka 4. ovog članka, podnositelj zahtjeva koji namjerava upravljati TSS-om DLT kao investicijsko društvo ili tržišni operater dostavlja informacije o tome kako namjerava ispuniti primjenjive zahtjeve iz Uredbe (EU) br. 909/2014 kako je navedeno u članku 6. stavku 1. te uredbe, osim informacija koje bi bile potrebne da se dokaže usklađenost sa zahtjevima u pogledu kojih je podnositelj zahtjeva zatražio izuzeće u skladu s tim člankom.

Osim informacija iz stavka 4. ovog članka, podnositelj zahtjeva koji namjerava upravljati TSS-om DLT kao CSD dostavlja informacije o tome kako namjerava ispuniti primjenjive zahtjeve Direktive 2014/65/EU kako je navedeno u članku 6. stavku 2 ove uredbe., osim informacija koje bi bile potrebne da se dokaže usklađenost s obvezama za koje je podnositelj zahtjeva zatražio izuzeće u skladu s tim člankom.

6. Do 23. ožujka 2023. ESMA izrađuje smjernice za utvrđivanje standardnih obrazaca, formata i predložaka za potrebe stavka 4.

7. U roku od 30 radnih dana od datuma primitka zahtjeva za posebno odobrenje za upravljanje TSS-om DLT nadležno tijelo procjenjuje potpunost zahtjeva. Ako zahtjev nije potpun, nadležno tijelo određuje rok u kojem podnositelj zahtjeva treba pružiti informacije koje nedostaju ili bilo koje dodatne informacije. Nadležno tijelo izvješćuje podnositelja zahtjeva kada zahtjev bude smatralo potpunim.

Čim nadležno tijelo smatra da je zahtjev potpun, šalje primjerak tog zahtjeva:

(a) ESMA-i; i

(b) nadležnim tijelima navedenima u članku 12. Uredbe (EU) br. 909/2014.

8. Ako je to potrebno radi promicanja dosljednosti i proporcionalnosti izuzeća ili, prema potrebi, osiguravanja zaštite ulagatelja, integriteta tržišta i financijske stabilnosti, ESMA u roku od 30 kalendarskih dana od primitka primjerka tog zahtjeva nadležnom tijelu dostavlja neobvezujuće mišljenje o zatraženim izuzećima ili o primjerenosti vrste tehnologije distribuiranog zapisa koja se upotrebljava za potrebe ove Uredbe.

Prije izdavanja neobvezujućeg mišljenja ESMA se savjetuje s nadležnim tijelima drugih država članica i pri izdavanju svojeg mišljenja u najvećoj mogućoj mjeri uzima u obzir njihova stajališta.

Ako ESMA izda neobvezujuće mišljenje, nadležno tijelo to mišljenje uzima u obzir i dostavlja ESMA-i izjavu o svim značajnim odstupanjima od tog mišljenja ako to ESMA zatraži. Mišljenje ESMA-e i izjava nadležnog tijela ne objavljuju se.

Relevantna tijela navedena u članku 12. Uredbe (EU) br. 909/2014 nadležnom tijelu dostavljaju neobvezujuće mišljenje o značajkama TSS-a DLT kojim upravlja podnositelj zahtjeva u roku od 30 kalendarskih dana od primitka primjerka tog zahtjeva.

9. U roku od 90 radnih dana od datuma primitka potpunog zahtjeva za posebno odobrenje za upravljanje TSS-om DLT nadležno tijelo provodi procjenu zahtjeva i odlučuje hoće li izdati posebno odobrenje. Ako podnositelj zahtjeva istodobno podnese zahtjev za izdavanje odobrenja za rad na temelju Direktive 2014/65/EU ili Uredbe (EU) br. 909/2014 i za posebno odobrenje na temelju ovog članka, razdoblje procjene može se produljiti za dodatno razdoblje koje može trajati najdulje koliko i razdoblje navedeno u članku 7. stavku 3. Direktive 2014/65/EU odnosno članku 17. stavku 8. Uredbe (EU) br. 909/2014.

10. Ne dovodeći u pitanje članke 7. i 44. Direktive 2014/65/EU i članak 17. Uredbe (EU) br. 909/2014, nadležno tijelo odbija izdati posebno odobrenje za upravljanje TSS-om DLT ako postoje razlozi zbog kojih smatra:

(a) da postoje znatni rizici za zaštitu ulagatelja, integritet tržišta ili financijsku stabilnost koje podnositelj zahtjeva nije na ispravan način uzeo u obzir i smanjio;

(b) da se posebno odobrenje za upravljanje TSS-om DLT i zatražena izuzeća traže u svrhu zaobilaženja pravnih ili regulatornih zahtjeva; ili

(c) da operater TSS-a DLT neće moći poštovati primjenjive odredbe prava Unije ili odredbe nacionalnog prava koje nisu obuhvaćene područjem primjene prava Unije ili da neće dopustiti svojim korisnicima da ih poštuju.

11. Posebno odobrenje važeće je u cijeloj Uniji u razdoblju do šest godina od datuma izdavanja. U posebnom odobrenju navode se izuzeća odobrena u skladu s člankom 6., sve kompenzacijske mjere i svi niži pragovi koje je odredilo nadležno tijelo u skladu s člankom 3. stavkom 6.

Nadležno tijelo bez odgode obavješćuje ESMA-u i relevantna tijela navedena u članku 12. Uredbe (EU) br. 909/2014 o izdavanju, odbijanju ili povlačenju posebnog odobrenja na temelju ovog članka, uključujući sve informacije navedene u prvom podstavku ovog stavka.

ESMA na svojim internetskim stranicama objavljuje:

(a) popis SS-ova DLT, datume početka i prestanka njihovih posebnih odobrenja, popis izuzeća koja su odobrena svakom od njih i sve niže pragove koje su nadležna tijela utvrdila za svakog od njih; i

(b) ukupan broj zahtjeva za izuzeće podnesenih na temelju članka 6., uz navođenje broja i vrsta odobrenih ili odbijenih izuzeća, zajedno s obrazloženjima za svako odbijanje.

Informacije iz trećeg podstavka točke (b) objavljuju se anonimno.

12. Ne dovodeći u pitanje članke 8. i 44. Direktive 2014/65/EU i članak 20. Uredbe (EU) br. 909/2014, nadležno tijelo povlači posebno odobrenje ili bilo koje povezano izuzeće ako:

(a) utvrdi se nedostatak u funkcioniranju tehnologije distribuiranog zapisa koja se upotrebljava, ili u uslugama ili aktivnostima koje pruža operater TSS-a DLT koji predstavlja rizik za zaštitu ulagatelja, integritet tržišta ili financijsku stabilnost, a rizik nadilazi prednosti usluga i aktivnosti kojima se eksperimentira;

(b) operater koji upravlja TSS-om DLT povrijedi uvjete povezane s izuzećima;

(c) operater koji upravlja TSS-om DLT uvrsti za trgovanje ili evidentira financijske instrumente koji ne ispunjavaju uvjete utvrđene u članku 3. stavku 1.;

(d) operater TSS-a DLT premaši prag utvrđen u članku 3. stavku 2.;

(e) operater TSS-a DLT premaši prag utvrđen u članku 3. stavku 3. i ne aktivira prijelaznu strategiju; ili

(f) operater TSS-a DLT ishodi posebno odobrenje ili povezana izuzeća na temelju obmanjujućih informacija ili bitnog propusta.

13. Ako operater TSS-a DLT namjerava uvesti bitnu promjenu u funkcioniranje tehnologije distribuiranog zapisa koja se upotrebljava ili na usluge ili aktivnosti tog operatera, a ta bitna promjena zahtijeva novo posebno odobrenje, novo izuzeće ili izmjenu jednog ili više postojećih izuzeća operatera ili bilo kojih uvjeta povezanih s izuzećem, operater TSS-a DLT mora zatražiti novo posebno odobrenje, izuzeće ili izmjenu.

Ako operater TSS-a DLT zatraži novo posebno odobrenje, izuzeće ili izmjenu, primjenjuje se postupak utvrđen u članku 6. Nadležno tijelo obrađuje taj zahtjev u skladu s ovim člankom.

Članak 11.

Suradnja između operatera tržišnih infrastruktura DLT, nadležnih tijela i ESMA-e

1. Ne dovodeći u pitanje Uredbu (EU) br. 909/2014 i Direktivu 2014/65/EU, operateri tržišnih infrastruktura DLT surađuju s nadležnim tijelima.

Konkretno, operateri tržišnih infrastruktura DLT bez odgode obavješćuju nadležna tijela nakon što saznaju za neku od sljedećih okolnosti:

(a) svaku planiranu bitnu promjenu u njihovu poslovnom planu, uključujući promjene u pogledu ključnog osoblja, pravila tržišne infrastrukture DLT i pravnih uvjeta;

(b) svaki dokaz o neovlaštenom pristupu, bitnim neispravnostima, gubitku, kibernapadima ili drugim kiberprijetnjama, prijevari, krađi ili teškoj zlouporabi koju pretrpi operater tržišne infrastrukture DLT;

(c) svaku bitnu promjenu u informacijama koje su dostavljene nadležnom tijelu;

(d) svaku tehničku ili operativnu teškoću u obavljanju aktivnosti ili pružanju usluga na koje se primjenjuje posebno odobrenje, uključujući teškoće povezane s razvojem ili upotrebom tehnologije distribuiranog zapisa i financijskih instrumenata DLT; ili

(e) svaki rizik za zaštitu ulagatelja, integritet tržišta ili financijsku stabilnost koji nastane, a nije bio predviđen u zahtjevu za izdavanje posebnog odobrenja ili nije bio predviđen u vrijeme kada je posebno odobrenje izdano.

O promjenama iz drugog podstavka točke (a) obavješćuje se najmanje četiri mjeseca prije planirane promjene, bez obzira na to zahtijeva li predložena bitna promjena promjenu posebnog odobrenja ili povezanih izuzeća ili uvjeta povezanih s tim izuzećima u skladu s člancima 8., 9 ili 10.

Ako primi obavijest o pitanjima navedenima u drugom podstavku točkama od (a) do (e), nadležno tijelo može zahtijevati od operatera tržišne infrastrukture DLT da podnese zahtjev u skladu s člankom 8. stavkom 13., člankom 9. stavkom 13. ili člankom 10. stavkom 13. ili može zahtijevati od operatera tržišne infrastrukture DLT da poduzme korektivne mjere iz stavka 3. ovog članka.

2. Operater tržišne infrastrukture DLT dostavlja nadležnome tijelu sve relevantne informacije koje ono zatraži.

3. Nadležno tijelo može zatražiti poduzimanje korektivnih mjera koje se odnose na poslovni plan operatera tržišne infrastrukture DLT, pravila tržišne infrastrukture DLT i pravne uvjete kako bi se osigurala zaštita ulagatelja, integritet tržišta ili financijska stabilnosti. Operater tržišne infrastrukture DLT u svojim izvješćima iz stavka 4. izvješćuje o provedbi svih korektivnih mjera koje je zatražilo nadležno tijelo.

4. Operater tržišne infrastrukture DLT podnosi izvješće nadležnom tijelu svakih šest mjeseci od datuma izdavanja posebnog odobrenja. To izvješće sadržava:

(a) sažetak informacija navedenih u stavku 1. drugom podstavku;

(b) broj i vrijednost financijskih instrumenata DLT uvrštenih za trgovanje na MTP-u DLT ili TSS-u DLT te broj i vrijednost financijskih instrumenata DLT koje je evidentirao operater SS-a DLT ili TSS DLT;

(c) broj i vrijednost transakcija sklopljenih na MTP-u DLT ili TSS-u DLT i koje je namirio operater SS-a DLT ili TSS-a DLT;

(d) obrazloženu procjenu svih poteškoća u primjeni propisa Unije o financijskim uslugama ili nacionalnog prava; i

(e) sve radnje poduzete za provedbu uvjeta povezanih s izuzećima ili za provedbu svih kompenzacijskih ili korektivnih mjera koje je zatražilo nadležno tijelo.

5. ESMA ima ulogu koordinacije u pogledu nadležnih tijela kako bi se postiglo zajedničko razumijevanje o tehnologiji distribuiranog zapisa i tržišnoj infrastrukturi DLT, uspostavila zajednička kultura nadzora i usklađenost nadzornih praksi te osigurali dosljedni pristupi i usklađenost u rezultatima nadzora.

Nadležna tijela pravodobno prosljeđuju ESMA-i informacije i izvješća koja su primili od operatera tržišnih infrastruktura DLT u skladu sa stavcima 1., 2. i 4. ovog članka te obavješćuju ESMA-u o svim mjerama poduzetima u skladu sa stavkom 3. ovog članka.

ESMA redovito obavješćuje nadležna tijela:

(a) o svim izvješćima podnesenim na temelju stavka 4. ovog članka;

(b) o svim posebnim odobrenjima i izuzećima izdanima na temelju ove Uredbe te o uvjetima povezanima s tim izuzećima;

(c) o svakom odbijanju nadležnog tijela da izda posebno odobrenje ili izuzeće, o svakom povlačenju posebnog odobrenja ili izuzeća te o svakom prestanku poslovanja tržišne infrastrukture DLT.

6. ESMA prati primjenu posebnih odobrenja, svih povezanih izuzeća i uvjeta povezanih s tim izuzećima, kao i sve kompenzacijske ili korektivne mjere koje zahtijevaju nadležna tijela. ESMA Komisiji podnosi godišnje izvješće o tome kako se takva posebna odobrenja, izuzeća, uvjeti te kompenzacijske ili korektivne mjere primjenjuju u praksi.

Članak 12.

Imenovanje nadležnih tijela

1. Nadležno tijelo za investicijsko društvo koje upravlja MTP-om DLT ili TSS-om DLT jest nadležno tijelo koje imenuje država članica određena u skladu s člankom 4. stavkom 1. točkom 55. podtočkom (a) alinejama ii. i iii. Direktive 2014/65/EU;

2. Nadležno tijelo za tržišnog operatera koji upravlja MTP-om DLT ili TSS-om DLT jest nadležno tijelo koje imenuje država članica u kojoj se nalazi registrirano sjedište tržišnog operatera koji upravlja MTP-om DLT ili TSS-om DLT ili, ako u skladu sa zakonom te države članice tržišni operater nema registrirano sjedište, država članica u kojoj se nalazi središnja uprava tržišnog operatera koji upravlja MTP-om DLT ili TSS-om DLT.

3. Nadležno tijelo za CSD koji upravlja SS-om DLT ili TSS-om DLT jest nadležno tijelo koje imenuje država članica određena u skladu s člankom 2. stavkom 1. točkom 23. Uredbe (EU) br. 909/2014.

Članak 13.

Obavješćivanje o nadležnim tijelima

Države članice prijavljuju sva nadležna tijela u smislu članka 2. točke 21. podtočke (c) ESMA-i i Komisiji. ESMA objavljuje popis tih nadležnih tijela na svojim internetskom stranicama.

Članak 14.

Izvješćivanje i revizija

1. Do 24. ožujka 2026., ESMA podnosi Komisiji izvješće o:

(a) funkcioniranju tržišnih infrastruktura DLT u cijeloj Uniji;

(b) broju tržišnih infrastruktura DLT;

(c) vrstama izuzeća koja su zatražile tržišne infrastrukture DLT i vrstama odobrenih izuzeća;

(d) broju i vrijednosti financijskih instrumenata DLT koji su uvršteni za trgovanje i evidentirani u tržišnim infrastrukturama DLT;

(e) broju i vrijednosti transakcija koje su sklopljene ili su namirene na tržišnim infrastrukturama DLT;

(f) vrstama tehnologije distribuiranog zapisa koja se upotrebljava i tehničkim pitanjima povezanima s upotrebom tehnologije distribuiranog zapisa, uključujući pitanja navedena u članku 11. stavku 1. drugom podstavku točki (b), te o utjecaju upotrebe tehnologije distribuiranog zapisa na ciljeve klimatske politike Unije;

(g) postupcima koje su operateri SS-ova DLT ili TSS-ova DLT uspostavili u skladu s člankom 5. stavkom 3. točkom (b);

(h) svim rizicima, slabostima ili neučinkovitosti koje upotreba tehnologije distribuiranog zapisa predstavlja za zaštitu ulagatelja, integritet tržišta ili financijsku stabilnost, uključujući sve nove vrste pravnih, sistemskih i operativnih rizika koji nisu dovoljno uzeti u obzir u okviru zakonodavstva Unije o financijskim uslugama, i sve druge neželjene učinke na likvidnost, volatilnost, zaštitu ulagatelja, integritet tržišta ili financijsku stabilnost;

(i) svim rizicima u vezi s regulatornom arbitražom ili pitanjima koja utječu na jednake uvjete za tržišne infrastrukture DLT unutar pilot-režima DLT-a predviđenog ovom Uredbom te za tržišne infrastrukture DLT i ostale tržišne infrastrukture koje upotrebljavaju postojeće sustave;

(j) svim problemima povezanima s interoperabilnosti između tržišnih infrastruktura DLT i drugih infrastruktura koje upotrebljavaju postojeće sustave;

(k) svim prednostima i troškovima koji proizlaze iz upotrebe tehnologije distribuiranog zapisa u smislu dodatne likvidnosti i financiranja novoosnovanih poduzeća i malih i srednjih poduzeća, sigurnosti i poboljšanja učinkovitosti, potrošnje energije i ublažavanja rizika u cijelom lancu trgovanja i aktivnosti poslije trgovanja, uključujući, među ostalim i u odnosu na evidentiranje i čuvanje financijskih instrumenata DLT, sljedivosti transakcija i većoj usklađenosti s poznavanjem potrošača i postupcima sprečavanja pranja novca, korporativnim mjerama i izravnim ostvarivanjem prava ulagatelja putem pametnih ugovora te funkcijama izvješćivanja i nadzora na razini tržišne infrastrukture DLT;

(l) svakom odbijanju izdavanja posebnog odobrenja ili izuzeća, svim izmjenama ili povlačenjima takvih posebnih odobrenja ili izuzeća te o svim kompenzacijskim ili korektivnim mjerama;

(m) svakom prestanku poslovanja tržišne infrastrukture DLT i o razlozima za taj prestanak poslovanja;

(n) primjerenosti pragova utvrđenih u članku 3. i članku 5. stavku 8., uključujući moguće posljedice koje proizlaze iz povećanja tih pragova, posebno uzimajući u obzir sistemska razmatranja i različite vrste tehnologije distribuiranog zapisa; i

(o) ukupnoj procjeni troškova i koristi pilot-režima predviđenog ovom Uredbom te preporuku o tome hoće li se i pod kojim uvjetima nastaviti s tim pilot-režimom.

2. Na temelju izvješća iz stavka 1. Komisija u roku od tri mjeseca od primitka tog izvješća podnosi izvješće Europskom parlamentu i Vijeću. To izvješće uključuje analizu troškova i koristi o tome bi li pilot-režim predviđen ovom Uredbom trebao biti:

(a) produljen za daljnje razdoblje od najviše tri godine;

(b) proširen na druge vrste financijskih instrumenata koji se mogu izdavati, evidentirati, prenositi ili pohranjivati upotrebom tehnologije distribuiranog zapisa;

(c) izmijenjen;

(d) učinjen stalnim putem odgovarajućih izmjena relevantnog zakonodavstva Unije o financijskim uslugama; ili

(e) ukinut, uključujući sva posebna odobrenja izdana na temelju ove Uredbe.

Komisija u svojem izvješću može predložiti sve primjerene izmjene zakonodavstva Unije o financijskim uslugama ili usklađivanje nacionalnih zakona koje bi olakšalo upotrebu tehnologije distribuiranog zapisa u financijskom sektoru te sve mjere potrebne za olakšavanje izlaska tržišnih infrastruktura DLT iz pilot-režima predviđenog ovom Uredbom.

U slučaju produljenja tog pilot-režima za dodatno razdoblje kako je predviđeno u prvom podstavku točki (a) ovog stavka, Komisija traži od ESMA-e da dostavi dodatno izvješće u skladu sa stavkom 1. najkasnije tri mjeseca prije kraja razdoblja produljenja. Nakon primitka tog izvješća Komisija podnosi Europskom parlamentu i Vijeću dodatno izvješće u skladu s ovim stavkom.

Članak 15.

Privremena izvješća

ESMA objavljuje godišnja privremena izvješća kako bi sudionicima na tržištu pružila informacije o funkcioniranju tržišta, kako bi našla rješenja za nepravilno ponašanje operatera tržišnih infrastruktura DLT, kako bi dala pojašnjenja o primjeni ove Uredbe i ažurirala prethodne navode na temelju razvoja tehnologije distribuiranog zapisa. Ta izvješća sadržavaju i sveobuhvatan opis primjene pilot-režima predviđenog ovom Uredbom, s naglaskom na trendovima i novim rizicima te se podnose Europskom parlamentu, Vijeću i Komisiji. Prvo takvo izvješće objavljuje se do 24. ožujka 2024.

Članak 16.

Izmjena Uredbe (EU) br. 600/2014

U članku 54. stavku 2. Uredbe (EU) br. 600/2014, prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Ako Komisija zaključi da nema potrebe za isključenjem izvedenica kojima se trguje na burzi iz područja primjene članaka 35. i 36. u skladu s člankom 52. stavkom 12., središnja druga ugovorna strana ili mjesto trgovanja mogu, prije 22. lipnja 2022. podnijeti svojem nadležnom tijelu zahtjev za odobrenje primjene prijelaznih aranžmana. Uzimajući u obzir rizike za uredno funkcioniranje relevantne središnje druge ugovorne strane ili mjesta trgovanja koji proizlaze iz primjene prava pristupa na temelju članka 35. ili članka 36. u pogledu izvedenica kojima se trguje na burzi, nadležno tijelo može odlučiti da se članak 35. ili 36. ne primjenjuju na relevantnu središnju drugu ugovornu stranu ili mjesto trgovanja u pogledu izvedenica kojima se trguje na burzi tijekom prijelaznog razdoblja do 3. srpnja 2023. Ako nadležno tijelo odluči odobriti takvo prijelazno razdoblje, središnja druga ugovorna strana ili mjesto trgovanja ne smiju se tijekom tog razdoblja

koristiti pravima pristupa na temelju članka 35. ili 36. u vezi s izvedenicama kojima se trguje na burzi. Nadležno tijelo i, u slučaju središnje druge ugovorne strane, kolegij nadležnih tijela za tu središnju drugu ugovornu stranu, obavješćuju ESMA-u o svakom odobrenju prijelaznog razdoblja.”.

Članak 17.

Izmjena Uredbe (EU) br. 909/2014

U članku 76. stavku 5. Uredbe (EU) br. 909/2014, prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„Sve mjere discipline namire iz članka 7. stavaka od 1. do 13. primjenjuju se od datuma početka primjene navedenog za svaku mjeru discipline namire u delegiranom aktu koji je Komisija donijela na temelju članka 7. stavka 15.”.

Članak 18.

Izmjene Direktive 2014/65/EU

Direktiva 2014/65/EU mijenja se kako slijedi:

1. u članku 4. stavku 1. točka 15. zamjenjuje se sljedećim:

„15. „financijski instrument” znači instrumenti utvrđeni u odjeljku C Priloga I., uključujući instrumente izdane primjenom tehnologije distribuiranog zapisa;”;

2. u članku 93. umeće se sljedeći stavak:

„3.a Do 23. ožujka 2023. države članice donose i objavljuju odredbe potrebne za usklađivanje s člankom 4. stavkom 1. točkom 15. te ih priopćuju Komisiji. One primjenjuju te mjere od 23. ožujka 2023.

Odstupajući od prvog podstavka, državama članicama koje do 23. ožujka 2023. ne mogu donijeti odredbe potrebne za usklađivanje s člankom 4. stavkom 1. točkom 15. jer njihovi zakonodavni postupci traju dulje od devet mjeseci, odobrava se produljenje od najviše šest mjeseci od 23. ožujka 2023., pod uvjetom da obavijeste Komisiju o svojoj potrebi za primjenom tog produljenja do 23. ožujka 2023.”.

Članak 19.

Stupanje na snagu i primjena

1. Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

2. Primjenjuje se od 23. ožujka 2023., uz iznimku:

(a) članka 8. stavka 5., članka 9. stavka 5., članka 10. stavka 6. i članka 17. koji se primjenjuju od 22. lipnja 2022.; i

(b) članka 16. koji se primjenjuje od 4. srpnja 2021.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 30. svibnja 2022.

Za Europski parlament	*Za Vijeće*
Predsjednica	*Predsjednik*
R. METSOLA	B. LE MAIRE